

00-379

MONUMENTENZORG IN HET MONUMENTENHUIS

Een Evaluatieonderzoek naar het
functioneren van de Stichting
Monumentenhuis Limburg

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

MONUMENTENZORG IN HET MONUMENTENHUIS

Een Evaluatieonderzoek naar het
functioneren van de Stichting
Monumentenhuis Limburg

PBW
Dr. E.J.L. Verdellen

Maastricht, januari 2000

Het PBW is het uitvoerend bureau van de Provinciale Bestuurscommissie
Welzijnsplanning Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.
Tel. 043-3897088. Fax 043-3897013.

Auteursrecht voorbehouden
© Copyright PBW, Maastricht

Het auteursrecht van deze publikatie berust bij het PBW. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publikatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PBW.

Inhoudsopgave

Samenvatting

Hoofdstuk 1	Inleiding	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Achtergronden en doelstellingen van beleid	1
1.3	Opzet van het onderzoek	2
1.4	Begeleidingscommissie	4
1.5	Inhoud van het rapport	4
Hoofdstuk 2	Het Monumentenhuis Limburg	5
2.1	Inleiding	5
2.2	De oprichting van het Monumentenhuis	5
2.3	De doelstellingen en taken van het Monumentenhuis	6
2.4	Ontwikkelingen in de organisatie	10
2.5	De rol van de overheden in het Monumentenhuis	13
2.6	Conclusies	14
Hoofdstuk 3	Het particulier initiatief in het Monumentenhuis	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Het participierend particulier initiatief	17
3.3	Oordeel over de dienstverlening van het Monumentenhuis	19
3.4	Het Informatie- en documentatiecentrum	20
3.5	Conclusies	21
Hoofdstuk 4	Dienstverlening aan gemeenten	23
4.1	Inleiding	23
4.2	Uitvoering van het gemeentelijke monumentenbeleid	23
4.3	Bekendheid en waardering van het Monumentenhuis	25
4.4	Behoeftte aan dienstverlening	31
4.5	Het Monumentenhuis in de toekomst	32
4.6	Conclusies	34
Bijlagen		35

Samenvatting

Gedeputeerde Staten verzochten de Provinciale Bestuurscommissie een evaluatie uit te voeren van de Stichting Monumentenhuis. Van dat onderzoek wordt in dit rapport verslag gedaan.

Het Monumentenhuis Limburg

Het Monumentenhuis is officieel van start gegaan in januari 1998. De volgende beleidsdoelstellingen worden nagestreefd:

1. de bundeling van particuliere monumentenzorgorganisaties,
2. opbouw van expertise op provinciale schaal voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van hun taken in het decentrale monumentenbestel,
3. het incorporeren van activiteiten en taken van de RDMZ in het Monumentenhuis in het kader van het steunpuntennetwerk.

Het Monumentenhuis heeft enkele wezenlijke kenmerken. Zo heeft de Rijksdienst voor de Monumentenzorg personeel in het Monumentenhuis om een aantal steunpunttaken te vervullen. De provincie heeft geen taken en personeel ondergebracht in het Monumentenhuis, omdat de provincie het Monumentenhuis primair als een private organisatie ziet. De provinciale ambtenaren zijn echter partners in de plan- en beleidsoverleggen.

In het Monumentenhuis zijn een aantal belangrijke particuliere monumentenzorgorganisaties gehuisvest. Dit zijn de Stichting Limburgse Kastelen (SLK), de Molenstichting Limburg (MSL), de Monumentenwacht (MW) en vooralsnog voor één jaar de Stichting Ruimtelijke Kwaliteit Limburg (SRKL).

Onderzoeksaanpak

In de evaluatie is onderzocht hoe de Stichting Monumentenhuis Limburg functioneert en in welke mate de geformuleerde beleidsdoelstellingen worden gerealiseerd. Daartoe werd allereerst een analyse gemaakt van de ontwikkelingen van het Monumentenhuis vanaf de start. Verder werd een schriftelijke enquête afgenomen onder de Limburgse gemeenten, als belangrijkste klanten van het Monumentenhuis. Daarnaast zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van het Monumentenhuis, de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, de provincie en het particulier initiatief.

Het onderzoek levert de volgende conclusies op.

Algemene ontwikkelingen van het Monumentenhuis

- Het Monumentenhuis realiseert sinds de start een gestage groei in de formatieplaatsen, in de financiële middelen en in de diensten aan derden.
- De personele groei is het gevolg van een uitbreiding van diensten aan particuliere organisaties en gemeenten. De uitbreiding van diensten aan particuliere organisaties is vooral gelegen in de toename van het aantal organisaties en minder in een verbreding

van het dienstenpakket op dit gebied. Inzake de dienstverlening aan gemeenten is zowel sprake van verbreding van het dienstenpakket als een toename van het aantal klanten. De personele groei loopt ietwat achter bij de prognose van de groei van inkomsten uit betaalde dienstverlening aan klanten in 2000.

- De inkomsten uit betaalde dienstverlening aan klanten zijn in de afgelopen jaren gestegen. In de begroting van 2000 wordt zelfs uitgegaan van een stijging van bijna 300% ten opzichte van 1999.
- De bijdrage van de provincie Limburg is toegenomen in de periode 1997-1999 en zal in 2000 afnemen. In 2000 eindigt het aflopende startsubsidie van de provincie, dat bedoeld was om dienstverlening aan gemeenten te ontwikkelen. De afname van het provinciaal subsidie wordt voldoende gecompenseerd door de groei van de inkomsten uit betaalde dienstverlening in 2000. Duidelijk is dat het Monumentenhuis op dit punt zeer snel gegroeid is en een commerciële aanpak hanteert.

Inbedding van activiteiten van de RDMZ in het Monumentenhuis

- De steunpunttaken van de RDMZ zijn ingebed in de provinciale infrastructuur. Vertegenwoordigers van de RDMZ, provincie en het particulier initiatief zijn van mening dat door de participatie van het RDMZ-personeel in het Monumentenhuis de efficiency van de besluitvorming verbetert vanwege de korte lijnen tussen de overheden en andere relevante partners en vanwege het feit dat tijdens periodieke plannen en beleidsoverleggen alle bestuurslagen zijn vertegenwoordigd in het Monumentenhuis.

Particuliere monumentenzorgorganisaties in het Monumentenhuis

- De dienstverlening van het Monumentenhuis aan de particuliere organisaties wordt over het algemeen positief gewaardeerd door de vertegenwoordigers van de particuliere organisaties die een vaste plaats in het Monumentenhuis hebben (SLK, MSL en MW). Zij zijn tevreden over de korte lijnen die ze hebben naar andere organisaties, de administratieve ondersteuning en de facilitaire ondersteuning. In beperkte mate wordt kritiek geuit op de juridische, financiële en vakinhoudelijke ondersteuning, de vergaderfaciliteiten en de bestuurlijke verantwoordelijkheid die ze in de Monumentenhuis-constructie hebben.
- Bundeling van particuliere monumentenzorgorganisaties in het Monumentenhuis is een meerwaarde voor het functioneren van de organisaties, vanwege het feit dat men korte lijnen naar elkaar heeft, zich meer kan concentreren op de primaire doelen, efficiënter kan werken, meer informatie over ontwikkelingen in het veld vergaart en (in de toekomst) gezamenlijk producten kan ontwikkelen.

Het informatie- en documentatiecentrum

- Het ontwikkelen van een informatie- en documentatiecentrum wordt als een kerntaak gezien door het Monumentenhuis. Dit Documentatiecentrum wordt ontwikkeld in de richting van de nieuwe media. Over het algemeen heeft men vertrouwen in een goede documentatiefunctie, die overigens nog verre van compleet is en trager ontwikkeld wordt dan aanvankelijk gedacht.
- Niet alle vertegenwoordigers van de particuliere organisaties zijn tevreden met de nadruk op nieuwe media, omdat men vreest dat de 'traditionele' documentatie mogelijk te wensen over laat, terwijl men hier veel waarde aan hecht.

De enquête onder de Limburgse gemeenten

- De enquête leverde een respons op van 85%.
- De gemeenten zijn niet erg tevreden over de manier waarop zij zelf hun eigen taken op het gebied van de monumentenzorg kunnen uitvoeren. Gemeenten hebben behoefte aan ondersteuning van het Monumentenhuis.
- Het Monumentenhuis doet het goed bij de Limburgse gemeenten. Veel gemeenten maken gebruik van de diensten van het Monumentenhuis en men is zeer tevreden over de aangeboden diensten.
- De gemeenten maken met name gebruik van de functie van kennis- en expertisecentrum en de netwerkbijeenkomsten en zijn hier ook tevreden over. Gemeenten waarderen de mogelijkheden die het Monumentenhuis biedt om met de relevante overheden en organisaties in het veld aan tafel te zitten en terplekke zaken te regelen.
- De onbetaalde dienstverlening wordt relatief door meer gemeenten gebruikt dan dienstverlening waarvoor betaald dient te worden.
- Over het algemeen gebruikt men diensten die gekenmerkt kunnen worden als sectorale diensten. Diensten die betrekking hebben op een integrale benadering van de monumentenzorg worden veel minder gebruikt.
- In vergelijking tot een eerder behoefte onderzoek (enquête van de RDMZ) kan geconcludeerd worden dat, afgezien van het financieren van de instandhouding van monumenten, de gemeenten weinig gebruik maken van de diensten waarvan men in 1996 aangegeven heeft (veel) behoefte aan te hebben.
- Gemeenten zijn tevreden over de wijze waarop het Monumentenhuis werkt. Een meerderheid van de gemeenten wil hun klantrelatie met het Monumentenhuis op dezelfde voet.
- Gemeenten hebben een redelijk grote verwachting van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst.

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De Stichting Monumentenhuis Limburg is officieel van start gegaan in januari 1998. Het Monumentenhuis, een monumentaal pand aan de Godswaerdersingel in Roermond, vervult een koepelfunctie voor particuliere monumentenzorgorganisaties. Het verzorgt de facilitaire ondersteuning voor deze organisaties onder andere via de samenvoeging van secretariaten en documentatieafdelingen. Daarnaast heeft het Monumentenhuis de taak om gemeenten te ondersteunen in hun taken op het gebied van de decentrale monumentenzorg. Het rijksbeleid met betrekking tot de ondersteuningsfunctie komt tot uiting in het 'decentraal steunpuntennetwerk'. Het doel hiervan is om in de provincies steunpunten op te richten die de lokale overheden kunnen stimuleren en ondersteunen op het gebied van de monumentenzorg. In dit kader participeert de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RDMZ) in het Monumentenhuis Limburg. Een steunpunt is een samenwerkingsverband tussen de belangrijkste, reeds actieve partijen in de monumentenzorg: gemeenten, de provincie, het particulier initiatief en het Rijk (RDMZ). Een steunpunt heeft twee hoofdfuncties:

- 1- het ondersteunen van gemeenten bij de uitvoering van de decentrale gebouwde en archeologische monumentenzorg,
- 2- het bieden van een platform waarop de verschillende bij de monumentenzorg betrokken partijen informatie uitwisselen en krachten kunnen bundelen.

In het Monumentenhuis zijn een aantal organisaties gehuisvest: het steunpunt (RDMZ), de Limburgse Contactcommissie Monumentenzorg (LCM), de Molenstichting Limburg (MSL), de Stichting Limburgse Kastelen (SLK), de Monumentenwacht Limburg (MW) en voortsnog voor één jaar de Stichting Ruimtelijke Kwaliteit Limburg (SRKL).

Het PBW is gevraagd door Gedeputeerde Staten (briefnr. 99/35323F) om een evaluatieonderzoek te verrichten naar de provinciale beleidsdoelen met betrekking tot het Monumentenhuis. Parallel aan dit onderzoek loopt een nulmeting-onderzoek naar het functioneren van de Monumentenwacht Limburg.

1.2 Achtergronden en doelstellingen van beleid

In december 1996 hebben Provinciale Staten ingestemd met de herinrichting van de provinciale infrastructuur op het terrein van de monumentenzorg en de oprichting van de stichting Provinciaal Monumentenhuis Limburg. De achtergrond van deze beslissing is gelegen in de behoefte aan een andere wijze van ondersteuning van de verschillende bij de monumentenzorg betrokken partijen. Dit onderzoek richt zich op de provinciale beleidsdoelen die geformuleerd zijn met betrekking tot het Monumentenhuis.

Een achtergrond van het onderzoek is gelegen in de behoefte van de provincie om het functioneren van het Monumentenhuis Limburg te evalueren. Het gaat daarbij om de periode van 1996, de oprichting van het Monumentenhuis, via de officiële start van het Monumentenhuis in januari 1998 tot heden, de situatie waarin het Monumentenhuis bijna twee jaar actief is.

Met de oprichting van het Monumentenhuis Limburg worden de volgende beleidsdoelen nagestreefd:

- 1- de bundeling van particuliere monumentenorganisaties,
- 2- opbouw van expertise op provinciale schaal voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van hun taken in het decentrale monumentenbestel,
- 3- het incorporeren van activiteiten en taken van de RDMZ in het Monumentenhuis.

1.3 Opzet van het onderzoek

1.3.1 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het zicht krijgen op de implementatie van de beleidsdoelen zoals die door de provincie zijn geformuleerd:

1. De bundeling van particuliere monumentenorganisaties.

Het gaat in het onderzoek om de volgende vragen. Is er sprake van een duidelijke meerwaarde als gevolg van deze bundeling van particuliere initiatieven en zo ja, waarin komt deze met name tot uiting? Hierbij wordt ingegaan op de mate van tevredenheid van het particulier initiatief met de facilitering door het Monumentenhuis Limburg. Hierbij gaan we ook in op de vraag hoe de documentatiefunctie van het Monumentenhuis tot stand komt.

2. Ondersteuning van gemeenten.

Uit een enquête van de RDMZ (1996) is gebleken dat bij de Limburgse gemeenten een grote tot zeer grote behoefte aanwezig is aan ondersteuning bij de uitvoering van het gedecentraliseerde beleid. Deze behoefte is relatief groter dan elders in het land. De gemeenten hebben in deze enquête aangegeven behoefte te hebben aan een aantal activiteiten zoals het voorbereiden en begeleiden van complexe en omvangrijke ingrepen in de ruimtelijke omgeving met cultuurhistorische waarden, het financieren van de instandhouding van monumenten, het uitvoeren van het Monumenten Selectie Project (MSP), het voeren van een integraal ruimtelijk beleid en het optreden in geval van wettelijk verzuim door eigenaren.

Het gaat hier met name om de vergelijking tussen de geconstateerde behoefte aan ondersteuning bij de gemeenten in 1996 en de behoefte aan dienstverlening heden ten dage. Ook van belang is de vraag of het oordeel over de kwaliteit van de dienstverlening is gewijzigd en in welke mate de dienstverlening aan gemeenten betrekking heeft op de gemeentelijke taken in het decentrale monumentenbestel.

3. Het incorporeren van de activiteiten van de RDMZ in het Monumentenhuis.

Er wordt ingegaan op de vraag in hoeverre deze incorporatie aan de provinciale verwachtingen voldoet. De decentrale monumentenzorg wordt hier inhoudelijk bekeken met de provinciale bestuurslaag als uitgangspunt om de monumentenzorg te ondersteunen en te faciliteren.

1.3.2 Probleemstelling

Als probleemstelling van het evaluatieonderzoek naar het Monumentenhuis Limburg wordt gehanteerd:

Hoe functioneert het Monumentenhuis Limburg en in welke mate worden de geformuleerde beleidsdoelstellingen gerealiseerd? Welke conclusies kunnen hieruit getrokken worden over het functioneren van het Monumentenhuis Limburg?

1.3.3 Onderzoeksopzet

Het onderzoek is een evaluatie-onderzoek met één meetpunt. Dit meetpunt is bedoeld om de stand van zaken te peilen met betrekking tot de implementatie van de provinciale beleidsdoelen met betrekking tot het Monumentenhuis. We hanteren voor de taak van het Monumentenhuis om gemeenten ondersteuning te verlenen op het gebied van de monumentenzorg een klantrelatie-enquête om de meningen van de gemeenten te peilen. Voor het onderzoeken van de overige beleidsdoelen hanteren we interview-onderzoek en literatuur-onderzoek.

1.3.4 Methoden

De Klantrelatie-enquête

Er is een schriftelijke enquête uitgezet bij alle Limburgse gemeenten. De volgende **onderzoeksvragen** worden beantwoord:

- 1 - Hoe is het gesteld met de uitvoering van gemeentelijke taken met betrekking tot de decentrale monumentenzorg?
- 2 - Welke diensten van het Monumentenhuis worden afgenomen door de klanten?
- 3 - In welke mate zijn de klanten tevreden over de dienstverlening van het Monumentenhuis?
- 4 - In welke mate is er bij de klanten behoefte aan dienstverlening door het Monumentenhuis en wat houdt deze behoefte in?

De enquête is opgenomen in de bijlagen (bijlage 3). De uitkomsten van de enquête worden vergeleken met de belangrijkste uitkomsten van de enquête van de RDMZ uit 1996.

De Interview-ronde

De interviewronde is toegespitst op de meer inhoudelijke meningen van de direct betrokkenen, zoals vertegenwoordigers van de particuliere initiatieven en medewerkers van de provincie, gemeenten en RDMZ omtrent het functioneren van het Monumentenhuis Limburg.

De volgende **onderzoeksvragen** worden beantwoord:

- Wat is het doel en wat zijn de kernfuncties van het Monumentenhuis Limburg?
- Is er sprake van een duidelijke meerwaarde als gevolg van de bundeling van particuliere initiatieven en zo ja, waarin komt deze met name tot uiting?
- Welke positie neemt het Monumentenhuis in ten opzichte van de bestuurlijke partners Rijk, provincie en gemeenten?

- Wat is de kwaliteit van de dienstverlening van het Monumentenhuis? Welke verbeteringen en verslechtingen zijn er te bespeuren?
- In welke mate heeft de dienstverlening aan gemeenten betrekking op gemeentelijke taken in het decentrale monumentenbestel?
- Hoe ontwikkelt zich de documentatiefunctie van het Monumentenhuis Limburg en welke financiële stromen spelen hier een rol?
- In hoeverre voldoet het incorporeren van de activiteiten en taken van de RDMZ op provinciale schaal aan de provinciale verwachtingen?
- Hoe functioneert de bekostigingssystematiek c.q. budgetontwikkeling? Hoe is de provinciale startsubsidie besteed en welk effect heeft dit geld op de kwaliteit van de dienstverlening?

Er is gewerkt met semi-gestructureerde interviews, waarbij 8 betrokkenen en deskundigen zijn geïnterviewd.

1.4 Begeleidingscommissie

Het onderzoek naar het Monumentenhuis en het onderzoek naar de Monumentenwacht worden begeleid door een begeleidingscommissie, waaraan vijf onafhankelijke deskundigen uit het werkveld van de monumentenzorg en de opdrachtgever van het onderzoek deelnemen. De leden zijn onafhankelijk en derhalve zitten zij niet in de commissie als vertegenwoordigers van een organisatie. Er is getracht een afspiegeling te creëren van deskundigen op het gebied van het Monumentenhuis en de Monumentenwacht en vanuit de invalshoek van de gemeentelijke -, provinciale - en rijkspraktijk. De leden van de commissie zijn:

- Dhr. A. Cremers, burgemeester gemeente Beek, voorzitter bestuur Molenstichting Limburg en bestuurslid Stichting Ruimtelijke Kwaliteit Limburg
- Dhr. S. Spee, wethouder gemeente Beesel
- Dhr. G. Meijers, ambtenaar monumentenzorg gemeente Margraten
- Dhr. G. Luijendijk, directeur Landelijke Federatie Monumentenwacht
- Dhr. W. de Bruin, hoofd Onderhoudsdienst Rolduc
- Dhr. T. Oberndorff, beleidsmedewerker afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling, provincie Limburg (opdrachtgever)
- Dhr. B. van Essen, senior onderzoeker PBW (voorzitter commissie)
- Dhr. E. Verdellen, onderzoeker PBW (secretaris commissie)

1.5 Inhoud van het rapport

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de doelstelling en taken van het Monumentenhuis. Daarnaast is er een analyse gemaakt van de personele en financiële ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de dienstverlening. In hoofdstuk 3 wordt de positie van het particulier initiatief in het Monumentenhuis besproken en wordt ingegaan op de ontwikkeling van het informatie- en documentatiecentrum. In hoofdstuk 4 is de enquête die aan de gemeenten is gezonden uitgewerkt. Het gebruik van en de tevredenheid over de dienstverlening van het Monumentenhuis komen in dit hoofdstuk aan de orde.

2

Het Monumentenhuis Limburg

2.1 Inleiding

Zoals uit de inleiding reeds naar voren is gekomen is het Monumentenhuis in januari 1998 officieel van start gegaan. Natuurlijk werden er voor januari 1998 ook diensten aangeboden op het gebied van het monumentenbeleid. Hoe was het in de periode daarvoor georganiseerd in de provincie Limburg en welke beslissingen hebben geleid tot het Monumentenhuis zoals het nu is? Dit is één van de vragen die in dit hoofdstuk aan de orde zullen komen.

Daarnaast wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de doelstellingen en taken van het Monumentenhuis Limburg en de rol die het particulier initiatief en de overheden spelen bij het Monumentenhuis. Tenslotte wordt ingegaan op de budgetontwikkeling vanaf de oprichting tot heden.

2.2 De oprichting van het Monumentenhuis

In het kader van nieuw beleid voor 1996 hebben Provinciale Staten voor de versterking van de functie van het particulier initiatief op het terrein van de monumentenzorg besloten om vanaf 1996 structureel een bedrag van f.100.000,- beschikbaar te stellen. Over de invulling van dit budget heeft de provincie toen verschillende besprekingen gevoerd met de Limburgse Contactcommissie Monumentenzorg (LCM) en andere organisaties uit het veld. De LCM heeft als overkoepelende organisatie voor het particulier initiatief een nota geschreven die als basis heeft gediend voor de besluitvorming met betrekking tot de totstandkoming van het Monumentenhuis. In hoofdlijnen werd voorgesteld om alle facilitaire functies van de betrokken organisaties samen te voegen in het Monumentenhuis. Ook werd voorgesteld de provinciale subsidies ten dele te bundelen en toe te kennen aan de rechtspersoon Monumentenhuis.

Hiernaast is door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg het verzoek gedaan om aansluitend op deze initiatieven deel te nemen aan het landelijk steunpuntexperiment. Dit gold ter vervanging van het experiment in de provincie Gelderland, dat niet tot het gewenste succes had geleid. Het steunpunt voor de decentrale monumentenzorg zou moeten aanhaken bij het Monumentenhuis Limburg.

Resumerend kan gesteld worden dat voorgesteld is dat het Monumentenhuis twee kernfuncties in huis moet hebben: het faciliteren en ondersteunen van het particulier initiatief op het terrein van de monumentenzorg (provinciaal doel en reden tot oprichting van het huis) en het steunpunt voor de decentrale monumentenzorg (rijksdoel).

Het steunpuntennetwerk is ontstaan aan de hand van ervaringen met de Monumentenwet 1988 en de daarbij behorende besluiten Brm (Besluit rijkssubsidiëring restauratie

monumenten) en Brom (Besluit rijkssubsidiëring onderhoud monumenten). In de monumentenwet 1988, een herziening van de monumentenwet 1961, is gekozen voor een stelsel van partiële decentralisatie. Dit wil zeggen dat het aanwijzingsbeleid van rijksmonumenten in handen is van de centrale overheid en de instandhouding van monumenten (restauratie en onderhoud) is gedecentraliseerd naar de gemeenten onder bepaalde condities. Eén van die condities is een verordening waarin geregeld is dat een gemeentelijke monumentencommissie wordt ingesteld. Wanneer een commissie is ingesteld kan de gemeente de bevoegdheid krijgen over het verlenen van vergunningen, sloop en restauratie van monumenten. In Limburg hebben vrijwel alle gemeenten een gemeentelijke monumentencommissie.

In de monumentenwet 1988 is er min of meer van uitgegaan dat gemeenten de autonome taken en medebewindstaken die gedecentraliseerd zijn kunnen uitvoeren. In de praktijk blijkt dat gemeenten vooral de medebewindstaken invullen en slechts incidenteel in staat zijn de autonome taken in te vullen. Kleine gemeenten blijken zelfs moeite te hebben met het invullen van de medebewindstaken. In dit kader is het steunpuntennetwerk tot stand gekomen en in de Cultuurnota 1997-2000 is geld gereserveerd om de experimentele steunpunten te financieren. De experimenten zijn gebaseerd op vier modellen: het deconcentratie-model (in Noord-Brabant), het decentralisatie-model ofwel gemeentemodel (in gewest Midden-Holland), het provincie-model (in Drenthe) en het private model (aangehaakt bij het Monumentenhuis in Limburg).

De steunpunten hebben als taak om gemeenten te ondersteunen in de uitvoering van de decentrale monumentenzorg. De dienstverlening die in dit kader is ontwikkeld komt in de volgende paragraaf aan de orde.

Van provinciewege werd voorgesteld in 1996 om het steunpunt te betrekken bij de bundeling van provinciale particuliere monumentenorganisaties in het Monumentenhuis Limburg. De LCM heeft het voortouw genomen om het proces van bundeling van particuliere organisaties in gang te zetten. Dit heeft men in goed overleg gedaan met de Stichting Limburgse Kastelen (SLK) en de Molenstichting Limburg (MSL).

Voor de provinciale financiering van dit initiatief werd voorgesteld om een deel van de reeds structureel geraamde middelen voor particuliere organisaties aan te wenden (SLK, MSL en Stichting Symbiose), om de reeds gereserveerde middelen voor de servicefunctie monumentenzorg aan te wenden en om een aflopend startsubsidie te verstrekken voor een periode van vier jaren ten behoeve van de ondersteuning van gemeenten.

2.3 De doelstellingen en taken van het Monumentenhuis

De stichting Monumentenhuis Limburg stelt zich ten doel de ontwikkeling, bevordering en ondersteuning van een integraal cultuurhistorisch ruimtelijk kwaliteitsbeheer in Limburg, met open oor en oog voor ontwikkelingen elders (statuten oprichting Monumentenhuis 1997).

Met de oprichting van het Monumentenhuis Limburg worden de volgende beleidsdoelen nagestreefd:

1. de bundeling van particuliere monumentenorganisaties,
2. het incorporeren van activiteiten en taken van de RDMZ in het Monumentenhuis,
3. opbouw van expertise op provinciale schaal voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van hun taken in het decentrale monumentenbestel.
4. ontwikkelen en uitvoeren van projecten en activiteiten ter bevordering van subdoelstellingen 1,2 en 3.

2.3.1 Bundeling van particuliere monumentenorganisaties

Deze doelstelling is tweeledig: er wordt ondersteuning geboden aan de particuliere monumentenorganisaties en er wordt bevordering van samenwerking van de particuliere monumentenorganisaties voorgestaan.

Ondersteuning bestaat uit een aantal diensten die het Monumentenhuis aanbiedt aan de particuliere organisaties. Ten eerste kunnen de besturen van de particuliere organisaties zich terzijde laten staan door een ambtelijk secretaris van Monumentenhuis Limburg die desgewenst bestuursvergaderingen kan voorbereiden en notuleren, besluiten uitwerken en uitvoeren en een adequate archivering verzorgen. Ten tweede kunnen de besturen van de particuliere monumentenorganisaties gebruik maken van administratieve ondersteuning en ten derde kunnen zij gebruik maken van service op het gebied van financiën. Dit laatste houdt in dat subsidie-aanvragen worden verzorgd, het financieel proces wordt bewaakt tijdens de looptijd van het subsidie en de boekhouding, loonadministratie en begrotingen worden verzorgd.

Ondersteuning houdt ook in dat de diverse particuliere organisaties zijn gehuisvest in één provinciaal Monumentenhuis in Roermond. Dit houdt in dat er bijvoorbeeld ook voor vergaderfaciliteiten is gezorgd. De particuliere organisaties die gehuisvest zijn in het Monumentenhuis en gebruik maken van de ondersteuning, zijn:

- de Limburgse Contactcommissie Monumentenzorg (LCM),
- de Molenstichting Limburg (MSL),
- de Stichting Limburgse Kastelen (SLK),
- de Monumentenwacht (MW),
- de Stichting Ruimtelijke Kwaliteit Limburg (SRKL).

Bevordering van samenwerking van particuliere monumentenorganisaties komt tot stand middels regelmatig overleg tussen deze organisaties. De LCM is de organisatie die fungeert als overlegplatform. De MSL, SLK en MW zijn particuliere organisaties die participeren in dit platform. Zij hebben een structurele subsidie-relatie met de provincie en hebben een permanente status in het Monumentenhuis. De SRKL heeft geen structurele subsidie-relatie met de provincie, maar ontvangt voorsnog voor één jaar een bedrag.

2.3.2 Incorporeren van activiteiten en taken van de RDMZ

In het kader van het landelijke steunpuntennetwerk participeert de Rijksdienst voor de Monumentenzorg in het Monumentenhuis Limburg. Een steunpunt is een samenwerkingsverband tussen de belangrijkste, reeds actieve partijen in de monumentenzorg: gemeenten, de provincie, het particulier initiatief en het Rijk (RDMZ).

De landelijke stuurgroep steunpuntennetwerk¹ heeft twee hoofdfuncties voor de steunpunten vastgesteld:

1. het ondersteunen van gemeenten bij de uitvoering van de decentrale gebouwde en archeologische monumentenzorg,
2. het bieden van een platform waarop de verschillende bij de monumentenzorg betrokken partijen informatie uitwisselen en krachten kunnen bundelen.

¹ RDMZ, Tussenbalans Steunpuntennetwerk 1999.

ad.1 Ondersteunen van gemeenten bij de uitvoering van de decentrale monumentenzorg

De ondersteuning die het Monumentenhuis verleent aan gemeenten is onderverdeeld in betaalde en onbetaalde dienstverlening. In het kader van het steunpuntennetwerk geldt dat het steunpunt geen kosten in rekening brengt voor de levering van diensten die tot het takenpakket van rijk en provincie behoren. Het steunpunt zal wel kosten in rekening brengen voor de uitvoering van taken die feitelijk tot de verantwoordelijkheid van gemeenten behoren.

In het kader van de onbetaalde dienstverlening beschikt het Monumentenhuis over een telefonische helpdesk. Deze helpdesk is erop gericht algemene vragen omtrent monumentenzorg en archeologie te beantwoorden. Daarnaast kunnen gemeenten beschikken over spreekuren met vertegenwoordigers van de RDMZ en de provincie en over onbetaalde adviezen. Ten aanzien van dit laatste kan gedacht worden aan:

- advisering ten aanzien van bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen,
- advisering ten aanzien van bestemmingsplannen,
- advisering bij de afstemming tussen monumentenzorg en archeologie, Ruimtelijke Ordening en overige beleidsterreinen.

ad.2 Platformfunctie

Het steunpunt fungeert als faciliterend bureau voor het organiseren van overlegvormen. Dit overleg is interdisciplinair en wordt geregeld georganiseerd. Er zijn drie soorten overleg:

1. Ruimtelijk planoverleg:

Het ruimtelijk planoverleg dat tweemaal in de maand wordt gehouden biedt een platform om de beoogde versterking van de cultuurhistorische factor in de ruimtelijke ordening gestalte te geven. Het is de taak van het Monumentenhuis om gemeenten en planbureaus hierover in een zo vroeg mogelijk stadium van de planontwikkeling te informeren. Het is de bedoeling afstemming en zo mogelijk consensus te bereiken in de standpunten van de deelnemende partijen met betrekking tot de geagendeerde plannen en onderwerpen, in het bijzonder met betrekking tot advisering door elk van de partijen. De agenda van het ruimtelijk planoverleg wordt bepaald door de onderwerpen uit de provinciale coördinatiecommissie en door de plannen van overheden die ter advisering worden voorgelegd. Voorts dient het ruimtelijk planoverleg voor het op de hoogte stellen van de deelnemers van de in de provincie aan de orde zijnde ruimtelijke plannen en adviesaanvragen met implicaties op het gebied van de cultuurhistorie. De deelnemers worden in de gelegenheid gebracht om onderling kennis en informatie uit te wisselen. Er worden gemeenschappelijke initiatieven gestimuleerd op het gebied van de beïnvloeding van het ruimtelijke orderingsbeleid in het belang van de monumentenzorg en archeologie. Aan het overleg nemen de volgende partijen deel: de RDMZ, de ROB, de provincie Limburg en incidenteel op haar verzoek de betreffende gemeente(n).

2. Bouwplanoverleg:

In het bouwplanoverleg wordt wekelijks beoogd afstemming te bereiken in de standpunten van provincie, Rijksdienst voor de Monumentenzorg en eventueel de betreffende gemeente(n) omtrent geagendeerde bouwplannen. De partijen worden op de hoogte gesteld van in de provincie aan de orde zijnde vergunningaanvragen en adviesaanvragen op het gebied van de monumentenzorg. Ook hier ligt er een nadruk op advisering en het uitwisselen van kennis en informatie.

3. Beleidsoverleg:

Het steunpunt organiseert periodiek een beleidsoverleg (minstens twee maal per jaar). Hieraan nemen alle in de provincie bij de monumentenzorg betrokken partijen deel, waaronder rijk, provincie en gemeenten, en heeft tot doel om informatie uit te wisselen en knelpunten c.q. kansen te signaleren in de uitvoering van de monumentenzorg in de provincie.

2.3.3 De ondersteuning van gemeenten

De dienstverlening van het Monumentenhuis die in het kader van ondersteuning van gemeenten wordt aangeboden is aanvullend op de dienstverlening in het kader van het steunpuntennetwerk en is betaalde dienstverlening. Deze bestaat uit de volgende diensten:

- advisering en ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten in het algemeen,
- behoefteraming in het kader van het Brm '97,
- berekening van subsidiabele kosten,
- bemiddeling bij het maken van molenbestekken,
- ondersteuning bij het uitvoeren van het Monumenten Selectie Project (MSP),
- ondersteuning bij restauratieprojecten in het algemeen,
- netwerkbijeenkomsten,
- bouwhistorisch onderzoek,
- bouwhistorische begeleiding tijdens restauratie,
- ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding van complexe ingrepen in de ruimtelijke omgeving waarbij cultuurhistorische waarden in het geding zijn,
- cultuurhistorische verkenningen,
- cultuurhistorische analyses,
- ondersteuning op het gebied van voorlichting en educatie,
- ondersteuning bij de afstemming tussen gemeentelijke monumentenzorg en overige beleidsterreinen,
- ondersteuning bij het toeristisch/ recreatief gebruik van monumenten,
- ondersteuning bij de formulering van gemeentelijke monumentenzorg,
- ondersteuning bij de uitvoering van gemeentelijke monumentenzorg,
- ondersteuning bij aanwijzingsprocedures in het kader van de Monumentenwet '88,
- vervanging van gemeentelijke monumentenambtenaren bij ziekte,
- bepalen van de onderhoudssituatie van gemeentelijke monumenten.

2.3.4 Ontwikkelen en uitvoeren van projecten en activiteiten

Er worden een aantal projecten en activiteiten ontwikkeld door het Monumentenhuis Limburg op eigen initiatief of in opdracht van overheden of particuliere organisaties.

Ten eerste de opbouw en instandhouding van een documentatie- en informatiecentrum. Dit wordt als een kerntaak gezien door het Monumentenhuis. Documentatiesystemen en archieven van particuliere organisaties worden bij elkaar gebracht en het centrum wordt in samenwerking met deze organisaties ontwikkeld. Ook bouwt het Monumentenhuis een beperkte (vak-)bibliotheek op middels het bij elkaar brengen van bestaande bibliotheken van de samenwerkende organisaties. De gegevens worden door computersystemen aangeboden.

Daarnaast realiseert het Monumentenhuis een Provinciaal netwerk en Provinciaal meldpunt voor bedreigde monumenten, een Regionaal opleidingsproject voor scholing van restauratievaklieden en andere projecten.

2.4 Ontwikkelingen in de organisatie

2.4.1 Personele ontwikkelingen

De ontwikkelingen met betrekking tot de personele samenstelling van het Monumentenhuis worden bekeken vanaf 1997 tot heden op basis van de werkplannen en jaarverslagen van het Monumentenhuis.

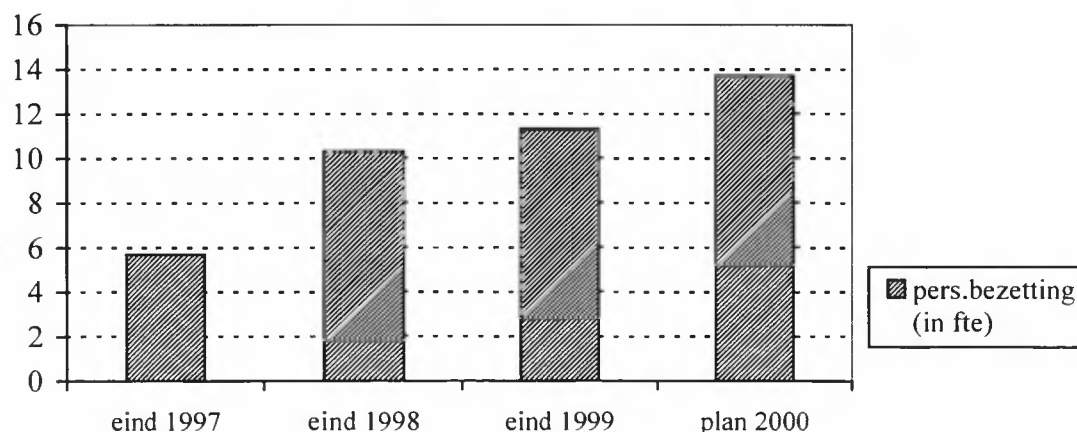
Op basis van het besluit van Provinciale Staten van februari 1997 wordt in 1997 de basisformatie gevormd door de drie medewerkers van respectievelijk Stichting Symbiose (medewerker cultuurconservering), de LCM en de SLK. Binnen de budgettaire ruimte werden in 1997 een directeur/coördinator steunpunt en een medewerker voor de administratieve ondersteuning aangesteld. De formatie werd verder uitgebreid via de Melkert-1-regeling met één medewerker. Eind 1997 bestond de personeelsformatie van het Monumentenhuis dus uit 6 personen (5,7 fte).

Eind 1998 zijn bij het Monumentenhuis Limburg 11 personen in dienst (10,3 fte). Het Monumentenhuis heeft zich uitgebreid met 5 medewerkers, waaronder een bouwkundig medewerker, een administratieve medewerker als gevolg van de uitbreiding met de Monumentenwacht en enkele medewerkers in de ondersteuning.

De huidige bezetting (eind 1999) is 11,3 fte en er is inmiddels een uitbreiding gevraagd van 2,4 fte, waardoor het personeelsbestand in 2000 groeit naar 13,7 fte.

Er wordt daarnaast al vanaf de start op projectbasis tijdelijk personeel aangesteld danwel ingehuurd via derden indien dit nodig is (bijvoorbeeld in het geval dat specialistische deskundigheid gewenst is).

Figuur 2.1 Personele bezetting per dec.1997, dec.1998, nov.1999 en geraamd (plan) voor 2000 (in fte)

Er kan geconstateerd worden dat het Monumentenhuis kort na de start fors gegroeid is en dat vervolgens de groei in het aantal personeelsplaatsen zich min of meer continu heeft voortgezet cq. gaat voortzetten.

2.4.2 Ontwikkelingen in de financiën

Inkomsten

De inkomsten van het Monumentenhuis kunnen onderverdeeld worden in inkomsten uit subsidies en inkomsten uit geleverde diensten aan klanten tegen betaling.

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen in de inkomsten (budgetontwikkeling) bekeken over de periode van 1997 tot heden, waarbij de jaarrekeningen van de afgelopen jaren en de begroting van 1999 gebruikt worden.

Tabel 2.1 Inkomsten: exploitatie 1997 en 1998, begroting 1999 en 2000 van het Monumentenhuis

	1997	1998	1999	2000
Provincie structureel subsidie	286.000	343.020	393.626	367.046
Provincie aflopend startsubsidie	225.000	175.000	125.000	75.000
Provincie projectsubsidies	102.336	214.691	327.500	202.809
RDMZ subsidie	5.335	150.000	150.000	150.000
Inverdiengelden	168.093	144.959	211.830	627.976
Overige baten	12.845	201.770	244.100	190.400
Totaal	799.609	1.229.440	1.452.056	1.613.231

Toelichting:

De structureel subsidie van de provincie Limburg bestaat onder andere uit:

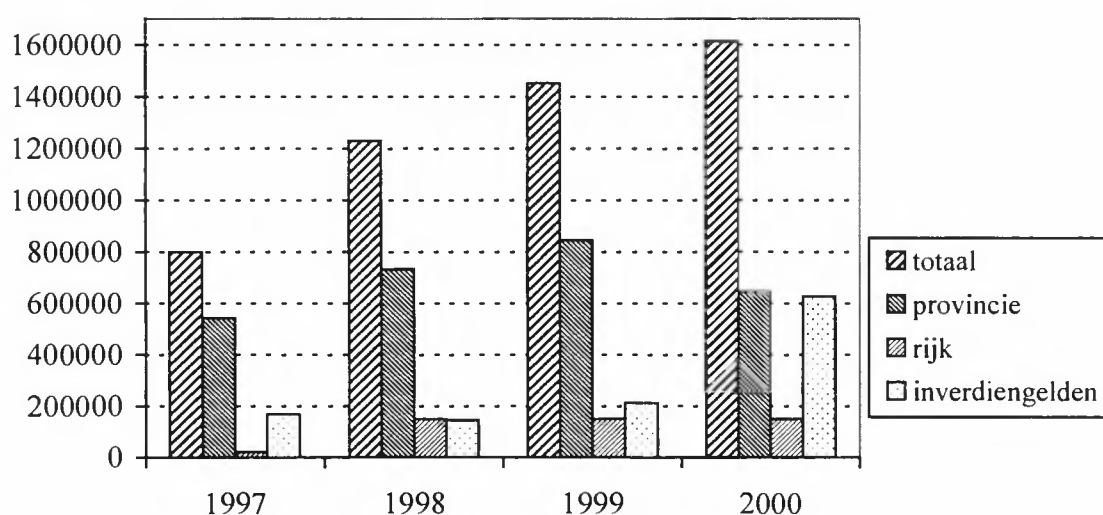
- In het kader van gedeeltelijke overheveling van subsidies brengt de SLK een bedrag van f.78.500,- in en de MSL een bedrag van f.12.500,-. Dit zijn niet de volledige subsidiebedragen die de organisaties van de provincie ontvangen. Zij ontvangen daarnaast een restbedrag voor identiteitsgebonden activiteiten.
- de provincie Limburg levert een structurele bijdrage ter ondersteuning van de samenwerkende particuliere organisaties van f.100.000,-.
- op verzoek van de provincie Limburg heeft stichting Symbiose zijn consultant monumentenzorg, inclusief salariskosten afgestaan aan het Monumentenhuis. Het gaat hier om f.95.000,- (in 1997).

De inverdiengelden bestaan uit:

- gerealiseerde inkomsten over 1997 voor de ondersteuning en facilitering van overheden en particuliere organisaties f.168.093,-, waarvan f.164.683,- bestaat uit het uitvoeren van de behoefteraming voor gemeenten (die eens in de vier jaar plaatsvindt, dus in 1998, 1999 en 2000 niet).
- het begrote bedrag inverdiengelden van 2000 is gebaseerd op orders die men reeds binnen heeft en in 2000 zal gaan uitvoeren.

De budgetontwikkeling van het Monumentenhuis wordt in de onderstaande figuur in kaart gebracht. In de figuur worden de bijdragen weergegeven die de provincie, het rijk en de klanten leveren.

Figuur 2.2 Inkomsten van het Monumentenhuis in totaal en naar belangrijkste bron (per 1997, '98, '99, '00)

Er kan geconstateerd worden dat de totale inkomsten van het Monumentenhuis duidelijk groeien. De provincie Limburg speelt hier een zeer belangrijke rol in, terwijl de bijdrage van het rijk marginaal doch stabiel blijft. De totale subsidie van de provincie Limburg groeit van 1997 tot en met 1999, maar neemt in 2000 af. Het onderdeel startsubsidie neemt af en stopt in 2001, terwijl het onderdeel structureelsubsidie toeneemt. Het startsubsidie is bedoeld om de dienstverlening aan gemeenten te ontwikkelen, waarbij het beleid van de provincie Limburg voorschrijft dat het Monumentenhuis met betrekking tot dit onderdeel op eigen benen moet kunnen staan in 2001. De inverdiengelden, ofwel de inkomsten uit de dienstverlening aan gemeenten, zijn in 1997 hoger dan in 1998 als gevolg van de behoefteeraming bij 20 Limburgse gemeenten (die eens in de vier jaar plaatsvindt). Vanaf 1998 groeien deze inkomsten. De begroting van 2000 gaat zelfs uit van een zeer forse groei, namelijk een groei van bijna 300% ten opzichte van 1999. Op basis van deze begroting kan gesteld worden dat de dienstverlening in 2000 kostendekkend kan worden aangeboden.

Uitgaven

Uitgaven op basis van jaarrekeningen 1997 en 1998 en begrotingen 1999 en 2000.

Tabel 2.2 Uitgaven: exploitatie 1997 en 1998, begroting 1999 en 2000 van het Monumentenhuis

	1997	1998	1999	2000
Personeelskosten	355.804	641.883	951.983	1.012.133
Huisvestingskosten	70.056	82.330	80.000	84.200
Algemene kosten	252.020	300.818	242.877	305.200
Afschrijvingen en rentelasten	13.088	28.158	46.560	47.300
Projecten	19.200	48.469	47.136	50.168
Identiteitsgebonden activiteiten	-	43.500	45.000	45.730
Activiteiten ondersteuning part. organisaties	-	11.331	8.500	8.500
Ondersteuning en facilitering overheden en part. organisaties	81.840	48.254	30.000	100.000
Totaal	779.214	1.204.743	1.452.056	1.653.231
Resultaat (baten -/- lasten)	20.395	24.697		

Toelichting:

Projecten:

- Open Monumentendag,
- Inter-Limburgse Monumentendag,
- Proefproject actualisering redengevende omschrijvingen,
- Regionaal Opleidingsproject (ROP),
- Actualisering Monumentenregister Limburg.

Activiteiten ondersteuning particuliere organisaties:

- Provinciaal Meldpunt bedreigde monumenten,
- Cursussen Monumentenzorg,
- Ambtelijke secretariaten.

Ondersteuning en facilitering overheden en particuliere organisaties:

- over 1997 voor het grootste gedeelte de behoeftebepaling (f.80.513), in 1998, 1999 en 2000 geen behoeftebepaling, maar uitsluitend incidentele opdrachten.

Geconcludeerd kan worden dat de personeelskosten de belangrijkste kostenpost is en dat deze fors groeit. De overige kosten zijn min of meer stabiel. Voor de ondersteuning en facilitering van overheden en particuliere organisaties wordt in 2000 een groei begroot die evenredig is aan de groei van de inkomsten uit inderdiengelden.

2.4.3 De dienstverlening van het Monumentenhuis

In deze paragraaf wordt de betaalde dienstverlening aan klanten onder de loep genomen. Er wordt een analyse gemaakt van de orderportefeuille van het Monumentenhuis in 1999. In de periode januari 1999 tot september 1999 zijn 35 opdrachten opgeleverd, 18 opdrachten in uitvoering, 17 opdrachten uitstaand en 10 opdrachten mogelijk. De opdrachtgevers zijn gemeenten (62%) en instellingen, bedrijven en particulieren (38%). De belangrijkste klanten van het Monumentenhuis zijn de gemeenten, niet alleen omdat zij de meeste opdrachten vragen, maar ook omdat opdrachten van instellingen, bedrijven en particulieren vaak via tussenkomst van de gemeenten bij het Monumentenhuis binnenkomen.

De volgende betaalde dienstverlening wordt op basis van de orderportefeuille van het Monumentenhuis (jan.99 – sept.99) het meest gevraagd (opdracht en aantal):

- bouwhistorisch onderzoek (17),
- advisering en ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten in het algemeen (6),
- ondersteuning bij restauratieprojecten (6),
- cultuurhistorische verkenningen (5),
- ondersteuning bij de formulering van gemeentelijke monumentenzorg (5),
- bemiddeling bij het maken van molenbestekken (5),
- behoeftebepalingen (4),
- bouwhistorische begeleiding tijdens restauratie (4).

In hoofdstuk 4 wordt gekeken of de uitkomsten van de enquête op de vragen over gebruik van betaalde diensten van het Monumentenhuis overeenkomen met de bovenstaande orderportefeuille.

2.5 De rol van de overheden in het Monumentenhuis

De overheden, rijk, provincie en incidenteel gemeenten, spelen een rol in het Monumentenhuis in het kader van de platformfunctie. Daarnaast hebben rijk en provincie een subsidierelatie met het Monumentenhuis.

De Provincie Limburg heeft ervoor gekozen geen personeel onder te brengen in het Monumentenhuis. Het antwoord van gedeputeerde staten op vragen uit de vaste commissie Financiën en Algemene Zaken (kenmerk 97/8086F, jan. 97) met betrekking tot ambtelijke inzet in het Monumentenhuis luidde als volgt: 'De optie om provinciaal personeel in het Monumentenhuis Limburg onder te brengen is inderdaad bekeken. Gelet echter op het feit dat het Monumentenhuis primair een private instantie zal worden is ervoor gekozen om de publieke en private verantwoordelijkheden op het gebied van de monumentenzorg strikt te scheiden'. Autonome provinciale taken en de (beperkte) wettelijke taken op het gebied van de monumentenzorg zullen niet worden ondergebracht in het Monumentenhuis, echter de provinciale ambtenaren zullen partner zijn in het plan-overleg en beleidsoverleg.

De Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft ervoor gekozen om personeel in het Monumentenhuis te stationeren. De RDMZ huurt een kamer in het Monumentenhuis. Het feit dat de activiteiten van de RDMZ (steunpunttaken) zijn ingebed in de provinciale infrastructuur is een voordeel voor de besluitvorming tussen rijk, provincie en gemeenten. Vertegenwoordigers van de RDMZ, provincie en het particulier initiatief zijn van mening dat door de participatie van het RDMZ-personeel in het Monumentenhuis de efficiency van de besluitvorming verbetert vanwege de korte lijnen tussen de overheden en andere relevante partners.

In de *Eindevaluatie experimentele fase steunpuntennetwerk* (RDMZ, 1997) wordt gesteld dat het steunpunt leidt tot een verbetering van het contact tussen de verschillende partners op het gebied van de monumentenzorg middels de overlegvormen. De betrokken partners ervaren het als zeer leerzaam om met elkaar van gedachten te kunnen wisselen. Dit leidt tot meer kennis van elkaars handelen en een beter wederzijds begrip.

De provinciale overheid levert verreweg de grootste financiële bijdrage aan het Monumentenhuis met name voor de ondersteuning van particuliere monumentenzorgorganisaties en de ontwikkeling van dienstverlening aan gemeenten. Het rijk levert een bescheiden financiële bijdrage om taken in het kader van het steunpuntennetwerk uit te voeren. Rijk en provincie hebben dus eigen verantwoordelijkheden met betrekking tot de taken van het Monumentenhuis en beoordelen het Monumentenhuis ieder op hun eigen gestelde doelen en (subsidie)voorwaarden. Een knelpunt hierbij is dat rijk en provincie verschillende definities hebben van het Monumentenhuis. Voor het rijk is het Monumentenhuis het steunpunt voor de decentrale monumentenzorg. Voor de provincie is het steunpunt gehuisvest in het Monumentenhuis en met het steunpunt vele andere organisaties die een bijdrage leveren aan de monumentenzorg in de provincie Limburg.

2.6 Conclusies

De algemene conclusie die getrokken kan worden uit de bovenstaande bevindingen is dat het Monumentenhuis in alle opzichten gegroeid is. Het Monumentenhuis realiseert een groei in het aantal formatieplaatsen, een groei in het aantal diensten dat aangeboden wordt aan derden en een groei in de begroting.

De personele groei is het gevolg van een uitbreiding van diensten aan particuliere monumentenzorgorganisaties en gemeenten. De uitbreiding van diensten aan particuliere organisaties is vooral gelegen in de toename van het aantal organisaties en minder in een verbreding van het dienstenpakket van het Monumentenhuis op dit gebied. Inzake dienstverlening aan gemeenten is zowel sprake van verbreding van het dienstenpakket als

toename van het aantal klanten. De personele groei loopt ietwat achter in verhouding tot de prognose van de groei van diensten aan klanten in 2000.

In de budgetontwikkeling zijn bovenstaande conclusies terug te vinden. De inverdiengelden ofwel de inkomsten van betaalde dienstverlening aan klanten zijn in de afgelopen jaren gestegen. In de begroting van 2000 wordt zelfs uitgegaan van een stijging van bijna 300% ten opzichte van 1999. De bijdrage van de provincie Limburg is toegenomen van 1997 tot 1999 en zal in 2000 afnemen, mede als gevolg van het beëindigen van het startsubsidie. De afname van het provinciaal subsidie wordt gecompenseerd door de groei van de inverdiengelden in 2000, en wel op een zodanige manier dat de totale begroting van het Monumentenhuis ook in 2000 blijft groeien. Op basis van de begroting kan gesteld worden dat de dienstverlening in 2000 kostendekkend kan worden aangeboden. Ook de ontwikkeling van de dienstverlening laat zien dat het Monumentenhuis op dit punt zeer snel gegroeid is en daarnaast een commerciële aanpak hanteert.

De rol van de overheden in het Monumentenhuis is als positief te beoordelen. De Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft personeel in het Monumentenhuis gestationeerd. De provincie heeft ervoor gekozen dit niet te doen, omdat de provincie het Monumentenhuis primair als een private organisatie ziet. De provinciale ambtenaren zijn echter partners in de plan-overleggen en beleidsoverleggen. Het feit dat het rijk, de provincie en incidenteel gemeenten gezamenlijk op deze plek tot overeenstemming kunnen komen over bepaalde problematiek wordt alom als een winst voor de efficiency van de besluitvorming gezien.

3

Het particulier initiatief in het Monumentenhuis

3.1 Inleiding

Het particulier initiatief wordt gefaciliteerd en ondersteund door het Monumentenhuis. Vanaf de start van het Monumentenhuis zijn er reeds intensieve relaties met particuliere organisaties op het gebied van de monumentenzorg. Met name de LCM, MSL en SLK hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de oprichting van het Monumentenhuis. Het Monumentenhuis wordt geconfronteerd met een groeiende behoefte aan professionele ondersteuning van vrijwillige particuliere organisaties. Het Monumentenhuis heeft hiervoor een additionele financiële bijdrage gevraagd aan de provincie Limburg.

Er wordt in deze paragraaf allereerst kort aandacht besteed aan de verschillende particuliere initiatieven die participeren in het Monumentenhuis Limburg. Vervolgens komt de centrale vraag van deze paragraaf aan de orde: Is er sprake van een duidelijke meerwaarde als gevolg van de bundeling van particuliere initiatieven in het Monumentenhuis Limburg en zo ja, waarin komt deze dan met name tot uiting?

3.2 Het participerend particulier initiatief

Limburgse Contactcommissie Monumentenzorg

De LCM is een overlegplatform van 9 provinciale en regionale particuliere monumentenzorgorganisaties die in het Monumentenhuis actief zijn en daarbuiten. De LCM is daarmee het belangrijkste platform voor de particuliere organisaties in Limburg. Voor de afstemming tussen activiteiten van het Monumentenhuis en de particuliere organisaties is de LCM een belangrijke intermediair.

Stichting Limburgse Kastelen

De doelstelling van de Stichting Limburgse Kastelen (SLK) is het behoud van de Limburgse kastelen in hun historische context en het behartigen van de belangen van de Limburgse kastelen binnen hun landschappelijke omgeving. Om deze doelstelling te verwezenlijken bevordert de SLK de *bescherming*, *instandhouding* en *restauratie* van kastelen (BIR) en stimuleert de *documentatie* van, *onderzoek* naar en *publicaties* over kastelen (DOP). Een belangrijke taak van de SLK (samen met andere organisaties) is het leveren van een bijdrage aan de opbouw van het informatie- en documentatiecentrum.

Een doelstelling van het SLK is dat de eigen identiteit van de SLK versterkt wordt door de bundeling van het particulier initiatief in het Monumentenhuis.

De organisatiestructuur van de SLK is als volgt:

Er is een *Dagelijks Bestuur* dat coördinerend optreedt ten aanzien van interne activiteiten en ten aanzien van het toenemend aantal externe relaties.

Het *Algemeen Bestuur*, waaraan het Dagelijks Bestuur verantwoording aflegt over de hoofdlijnen van het te voeren c.q. gevoerde beleid, draagt de zorg over de relaties met de voor de SLK belangrijke instanties en overheden.

Daarnaast opereert een breed samengestelde *Raad van Advies*, samengesteld uit diverse disciplines die voor het werk van de SLK van belang zijn. De raad verleent gevraagd en ongevraagd advies aan het Dagelijks Bestuur.

Daarnaast zijn er *Bestuurscommissies* actief die vrij klein van samenstelling zijn. Er is een commissie BIR, een commissie DOP en een ad hoc-commissie die zich bezig houdt met de opbouw van het documentatiecentrum.

De Molenstichting Limburg

Het doel van de MSL is de instandhouding van de wind- en watermolens in de provincie Limburg en het opkomen voor de belangen van molenaars of andere personen die in de molens actief zijn. De dienstverlening van de Molenstichting zijn onder andere:

- hulp bij verbouwingen,
- het initiëren van plannen voor het zoeken naar nieuwe bestemmingen,
- advies bij restauraties en vergunningen,
- uitgifte van het tijdschrift *Molenbulletin*.

De MSL richt zich voornamelijk op de molens in Limburg die het oorspronkelijke binnenwerk nog hebben. Dit zijn er ongeveer 70 in de provincie.

De communicatie met de molenaars loopt via de rayonvertegenwoordigers (leden van het Dagelijks Bestuur) die terugkoppelen naar het Dagelijks Bestuur van de stichting. De molenaars worden vertegenwoordigd via het Gilde van Vrijwillige Molenaars, dat een donateursbestand van molenaars heeft. Het Gilde ressorteert onder de Molenstichting Limburg.

Het Dagelijks Bestuur van de MSL bestaat uit 7 leden die elk een specialisatie hebben (juridisch, financieel, contact met Gilde, enz.) en die elk een rayon vertegenwoordigen in de provincie dat gekoppeld is aan hun woonplaats. Daarnaast heeft de stichting een Algemeen Bestuur en 2 adviseurs.

De Monumentenwacht

In 1980 is de Monumentenwacht Limburg opgericht. De doelen van de Monumentenwacht zijn het adviseren van eigenaren en beheerders van monumenten over het zo goed mogelijk verrichten van onderhoud, het tijdig signaleren van mogelijke gebreken en het incidenteel zelf verhelpen van deze gebreken (kleinschalige onderhoudsmaatregelen) en het rapporteren daarover.

Het voorkomen van kostbare restauraties is een belangrijk streven van de Monumentenwacht Limburg.

Voor een uitgebreide beschrijving zie het onderzoeksrapport van het PBW, Nulmeting Monumentenwacht Limburg, januari 2000.

Stichting Ruimtelijke Kwaliteit Limburg

De SRKL stelt zich ten doel de ontwikkeling, bevordering, instandhouding en ondersteuning van de integrale ruimtelijke kwaliteitszorg in Limburg. Dit komt tot stand door:

- ondersteuning en bevordering van samenwerking van gemeenten en instellingen op het gebied van de ruimtelijke kwaliteitszorg in Limburg,
- ondersteuning en facilitering van overheden en organisaties om de kwaliteit van de besluitvorming en van de uitvoeringspraktijk m.b.t. de kwaliteitszorg te bevorderen,
- bevorderen van de kennis en expertise van de overheden en organisaties die betrokken zijn bij het inrichten van de gebouwde omgeving,
- ontwikkelen en uitvoeren van projecten en activiteiten ter bevordering van het bovenstaande.

De SRKL heeft een eenmalig startsubsidie gekregen van de provincie van f.20.000,-. Zij hebben de toestemming om vooralsnog voor een jaar in het Monumentenhuis te participeren en hun dienstverlening aan gemeenten aan te bieden.

3.3 Oordeel over de dienstverlening van het Monumentenhuis

Voor de beoordeling van de dienstverlening van het Monumentenhuis zijn bestuursleden van de drie organisaties geïnterviewd die (inmiddels) een vaste plaats hebben in het Monumentenhuis. Dit zijn de SLK, MSL en MW. De SRKL en LCM zijn niet meegenomen in het interviewschema. De SRKL doorloopt een proeftijd en heeft dus (nog) geen vaste plaats in het Monumentenhuis en de LCM is een koepelorganisatie, waarin de andere organisaties vertegenwoordigd zijn.

De dienstverlening van het Monumentenhuis aan de particuliere organisaties wordt over het algemeen positief bekeken. Over de volgende aspecten oordelen de vertegenwoordigers van drie organisaties unaniem positief:

- *Participatie in het Monumentenhuis biedt korte lijnen naar andere particuliere monumentenzorgorganisaties en de overheden,*
- *Het ontwikkelen van gezamenlijke dienstverlening door de aanwezige monumentenzorgorganisaties wordt gestimuleerd door de constructie (echter met eigen verantwoordelijkheden),*
- *De administratieve ondersteuning van het Monumentenhuis (secretariële ondersteuning, telefonische bereikbaarheid, professionele verslaglegging van vergaderingen)*
- *De facilitaire ondersteuning van het Monumentenhuis (huisvesting, catering, kantoorautomatisering).*

Over de volgende aspecten oordelen de vertegenwoordigers van de organisaties niet unaniem positief. Tenminste één vertegenwoordiger ziet negatieve punten bij deze aspecten:

- *de juridische, financiële en vakinhoudelijke ondersteuning door het Monumentenhuis (positief 1, neutraal 1, negatief 1).*

Kritiek: Het Monumentenhuis heeft de beloofde ondersteuning op de genoemde gebieden tot op heden niet voldoende waarmaakt. De werkzaamheden op dit gebied kosten veel tijd. De leden van de monumentenzorgorganisaties zijn vrijwilligers en hebben doorgaans niet veel tijd.

- *vergaderfaciliteiten die het Monumentenhuis biedt (positief 2, negatief 1).*

Kritiek: De vergaderruimten zijn wat aan de kleine kant, zodat niet alle vergaderingen in het Monumentenhuis kunnen plaatsvinden, terwijl men daar wel behoefte aan heeft.

- *bestuurlijke verantwoordelijkheid (positief 1, neutraal 1, negatief 1).*

Kritiek: De bestuurlijke verantwoordelijkheid van de particuliere organisaties is gering, men heeft slechts een vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur. Men heeft de behoefte meer mee te sturen in de organisatie van het Monumentenhuis en minder als klant in het Monumentenhuis te zitten.

Punten van aandacht die door de vertegenwoordigers van de particuliere organisaties genoemd zijn:

- *alert zijn op het feit dat het particulier initiatief niet direct betrokken wordt bij de dienstverlening aan gemeenten, vanwege het gevaar voor belangenverstrengeling.*

- *Concrete samenwerking tussen particuliere organisaties op projectmatige manier komt nog niet echt van de grond, merkt één vertegenwoordiger op.*

- *Door participatie in het Monumentenhuis ben je eerder op de hoogte van zaken die in het monumentenveld spelen.*

De meerwaarde van bundeling van particuliere monumentenzorgorganisaties ligt in de lijn van de laatste opmerking hierboven. De meerwaarde wordt door alle drie de vertegenwoordigers van de organisaties gezien en ligt daarnaast in het feit dat men professionele ondersteuning van het Monumentenhuis ontvangt. Dit betekent dat men zich meer kan concentreren op de doelen waarvoor men primair is opgericht. Door onderlinge contacten en samenwerking kan men tot betere producten komen op een efficiëntere manier en door participatie in het Monumentenhuis hoeft men niet steeds het wiel uit te vinden, maar kan men profiteren van de initiatieven en werkwijzen van de partners in het huis. Ook kunnen er in de toekomst interessante gezamenlijke producten ontstaan.

3.4 Het Informatie- en documentatiecentrum

Het Werkplan 1998 van het Monumentenhuis stelt: 'Eén van de belangrijkste taken voor het Monumentenhuis in de komende jaren is de opbouw van een informatie- en documentatiecentrum. Daartoe zijn in 1997 de eerste aanzetten gegeven door het Monumentenhuis en de SLK. Het centrum vormt de basis voor de organisatie en coördinatie van de voorgenomen beleids(ondersteunende) en publieksactiviteiten'.

Informatiebronnen zijn:

- Objecten Data Bank (ODB) van de RDMZ,
- ARCHIS van de ROB,
- Cultuurhistorische beschrijvingen en inspectiegegevens van de MW,
- Basisinformatie over de Limburgse Molens via de MSL,
- Integratie van de bibliotheken van de SLK, de MSL en het Ambachtshoes,
- Thematische aanvullende gegevens via het Monumentenhuis en derden.

Het Werkplan 1998 stelt dat het optimaal toegankelijk maken van de gegevens via een daartoe te ontwikkelen applicatie van belang is om de functionaliteit te verbeteren. Tevens stelt het Monumentenhuis in het Werkplan 1998 dat de applicatie in 1998 operationeel is en de reeds aanwezige aanvullende gegevens van de SLK en MSL ingevoerd zijn.

De middelen voor het Informatie- en documentatiecentrum komen voor een groot gedeelte van de SLK, omdat zij een bedrag van maximaal f.250.000,- heeft gereserveerd voor de opbouw van het centrum.

Het Monumentenhuis stelt dat het documentatiecentrum de bron vormt voor meer publieksvriendelijke toepassingen. Het Monumentenhuis heeft de gegevens uit het Informatie- en documentatiesysteem voor een zo groot mogelijk publiek toegankelijk gemaakt via multimediale toepassingen. Men heeft de gegevens beschikbaar op Cd-rom en men heeft een eigen website op het Internet. Het Monumentenhuis heeft niet de ambitie een bibliotheek in te richten, omdat er elders veel betere bibliotheken zijn en concentreert zich dus op de moderne multimediale toepassingen. Dit tot ontevredenheid van de vertegenwoordiger van de SLK, die vreest dat de commerciële bureautjes die dit uitvoeren te weinig inzicht hebben in de omvang, aard en de materie van het monumentenveld. De SLK gaat door met de kastelendocumentatie en gaat door met de bijdrage aan de opbouw van het documentatiesysteem, maar staat sceptisch tegenover de moderne toepassingen, omdat zij waarde hecht aan 'traditionele' documentatie. Tenslotte, de ontwikkeling van het documentatiesysteem is niet te typeren als een snelle ontwikkeling, maar gaat trager dan aanvankelijk gedacht.

3.5 Conclusies

De dienstverlening van het Monumentenhuis aan de particuliere organisaties wordt over het algemeen positief gewaardeerd. De vertegenwoordigers van de particuliere organisaties die een vaste plaats in het Monumentenhuis hebben zijn tevreden over de korte lijnen die ze hebben naar andere organisaties, de administratieve ondersteuning en de facilitaire ondersteuning. Echter, niet alle vertegenwoordigers zijn tevreden over de juridische, financiële en vakinhoudelijke ondersteuning, de vergaderfaciliteiten en de bestuurlijke verantwoordelijkheid die ze in de Monumentenhuis-constructie hebben. Minstens één vertegenwoordiger is over bovenstaande aspecten ontevreden.

Bundeling van particuliere monumentenzorgorganisaties in het Monumentenhuis is een meerwaarde voor het functioneren van de organisaties, vanwege het feit dat men korte lijnen naar elkaar heeft, zich meer kan concentreren op de primaire doelen, efficiënter kan werken, meer informatie over ontwikkelingen in het veld vergaart en (in de toekomst) gezamenlijk producten kan ontwikkelen.

De Documentatiefunctie ontwikkelt zich in de richting van de nieuwe media. Hier zijn niet alle vertegenwoordigers van de particuliere organisaties gelukkig over, omdat men vreest dat de 'traditionele' documentatie dan wellicht te wensen over laat. Echter over het algemeen heeft men vertrouwen in een goede documentatiefunctie die overigens nog verre van compleet is.

4 Dienstverlening aan gemeenten

4.1 Inleiding

Middels het enquêteonderzoek is de mening bij de Limburgse gemeenten gepeild over de dienstverlening van het Monumentenhuis aan de gemeenten. De enquête geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoe is het gesteld met de uitvoering van gemeentelijke taken met betrekking tot de decentrale monumentenzorg?
2. Welk beeld hebben de klanten van het Monumentenhuis?
3. Welke diensten van het Monumentenhuis worden afgenomen door de klanten?
4. In welke mate zijn de klanten tevreden over de dienstverlening van het Monumentenhuis?
5. In welke mate is er bij de klanten behoefte aan dienstverlening door het Monumentenhuis en wat houdt deze behoefte in?

De enquête is naar alle 54 Limburgse gemeenten verzonden. De enquête is op persoonlijke titel verstuurd naar de ambtenaar die zich in de betreffende gemeente bezig houdt met het monumentenbeleid. 46 enquêtes werden teruggestuurd, waardoor het responspercentage op ruim 85% komt. In bijlage 2 is een overzicht gegeven van de samenstelling van de onderzoekspopulatie onder andere gebaseerd op grootte van de gemeente en het aantal monumenten in de gemeente. Op basis van deze gegevens en het responspercentage van 85% kan geconcludeerd worden dat de samenstelling van de populatie representatief is voor de gemeenten in Limburg.

4.2 Uitvoering van het gemeentelijke monumentenbeleid

In deze paragraaf wordt bekeken hoe het is gesteld met de uitvoering van het gemeentelijke monumentenbeleid in de provincie Limburg. Er is aan de respondenten gevraagd hoeveel formatieplaatsen de gemeente ter beschikking heeft voor de uitvoering van het monumentenbeleid.

Tabel 4.1 *Formatieplaatsen (fte) ter beschikking voor het gemeentelijke monumentenbeleid*

	Aantal gemeenten	Percentage
minder dan 1 fte	38	83
van 1 tot 2 fte	7	15
van 2 tot 3 fte	1	2
totaal	46	100,0

Het overgrote deel van de Limburgse gemeenten (83%) heeft minder dan 1 formatieplaats ter beschikking voor de uitvoering van het gemeentelijke monumentenbeleid. Slechts 17%

van de Limburgse gemeenten heeft 1 of meer formatieplaatsen ter beschikking voor het monumentenbeleid.

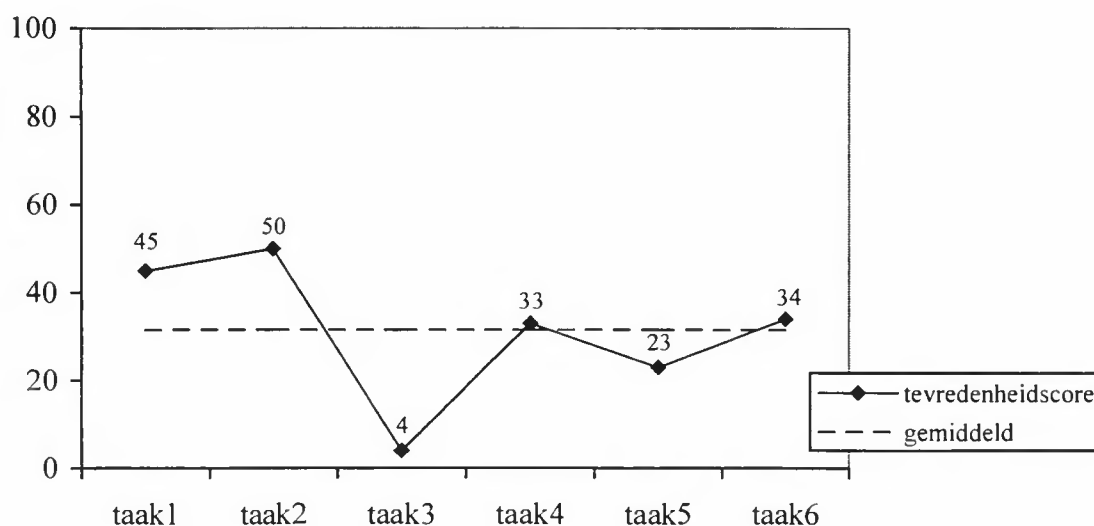
4.2.1 Uitvoering van monumentenzorgtaken

De wijze waarop de Limburgse gemeenten de taken uitvoeren op het gebied van de monumentenzorg is gemeten aan van de hand de vraag hoe tevreden de respondent is met de uitvoering van deze taken door zijn/haar gemeente. De volgende taken komen aan de orde:

- taak 1, behandeling van vergunningaanvragen,
- taak 2, behandeling van subsidieaanvragen,
- taak 3, optreden in geval van verzuimde onderhoudsplicht door eigenaren van monumenten,
- taak 4, integreren van cultuurhistorische waarden in de ruimtelijke omgeving,
- taak 5, afstemmen van de monumentenzorg op andere beleidsterreinen,
- taak 6, (mede)financieren van de instandhouding van monumenten uit eigen middelen.

In de onderstaande grafiek is de tevredenheid van de respondenten weergegeven over de betreffende diensten.

Figuur 4.1 Tevredenheid uitvoeren van taken gemeentelijk monumentenbeleid (in %)

In de grafiek is de tevredenheidsscore weergegeven van de betreffende taken². Gemeenten zijn het meest tevreden over het uitvoeren van taak 1 en 2, behandeling van vergunningaanvragen en behandeling van subsidieaanvragen. Respectievelijk 45% en 50% van de respondenten is tevreden tot zeer tevreden over de uitvoering van deze taken. Het minst tevreden zijn de gemeenteambtenaren over het optreden in geval van verzuimde

² De tevredenheidsscore is het percentage respondenten dat zeer tevreden of tevreden is met de betreffende dienst. Het percentage neutraal, ontevreden en zeer ontevreden staat hier tegenover. Bij deze score is de n.v.t.-categorie uit de berekening gefilterd.

onderhoudsplicht door monumenteneigenaren (taak 3); slechts 4% van de respondenten is tevreden over de uitvoering. Bij deze dienst is sprake van een relatief grote groep waarop de dienst niet van toepassing is (38%). De taak behoort dus minder vaak tot het takenpakket van de monumentenambtenaren in Limburg. De Limburgse ambtenaren zijn niet uitgesproken negatief of positief over het uitvoeren van de zes taken, wat naar voren komt door de hoge percentages in de neutrale categorie, gemiddeld 47%.

4.2.2 Redenen voor ontevredenheid over de uitvoering van monumentenzorgtaken

De respondenten hebben redenen kunnen aangeven waarom men ontevreden is over het uitvoeren van de taken op het gebied van de gemeentelijke monumentenzorg. Van het totaal aantal respondenten heeft 63% één reden gegeven; 37% twee redenen gegeven en 11% drie redenen gegeven. 37% van de respondenten heeft geen redenen genoemd. Zij zijn dus tevreden of weten geen redenen te noemen. De redenen die genoemd zijn worden in de tabel weergegeven.

Tabel 4.2 Redenen waarom gemeenten ontevreden zijn m.b.t. het uitvoeren van monumentenzorgtaken. Het totale aantal keren dat een reden is genoemd en het percentage respondenten dat de reden noemt.

	Aantal keren genoemd	Door % van de respondenten genoemd
gebrek aan subsidie/financiën	18	39
gebrek aan personeel	15	37
gebrek aan kennis	9	20
gebrek aan ondersteuning	4	9
te weinig monumenten	3	7
anders	2	4

Het gebrek aan geld en het gebrek aan personeel speelt de gemeenten de meeste parten in de uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van de decentrale monumentenzorg.

4.3 Bekendheid en waardering van het Monumentenhuis

In deze paragraaf wordt de bekendheid van het Monumentenhuis gemeten onder de Limburgse monumentenambtenaren. Vervolgens wordt bekeken van welke diensten de gemeenten in Limburg gebruik maken en in welke mate zij tevreden zijn over de verleende diensten.

4.3.1 Bekendheid

Aan de respondenten is gevraagd of men bekend is met de mogelijkheid tot ondersteuning en advisering bij gemeentelijke taken op het gebied van de monumentenzorg door de stichting het Monumentenhuis Limburg.

Tabel 4.3 Bekendheid met mogelijkheid tot ondersteuning en advisering door Monumentenhuis

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	34	74
ja, ten dele	10	22
nee	2	4
totaal	46	100

96% van de respondenten is tenminste ten dele bekend met de mogelijkheid tot ondersteuning en advisering door het Monumentenhuis. Slechts 4% van de Limburgse gemeenteambtenaren is hiermee niet bekend.

Vervolgens is gevraagd of men een duidelijk beeld heeft van wat het Monumentenhuis Limburg voor de gemeente kan betekenen.

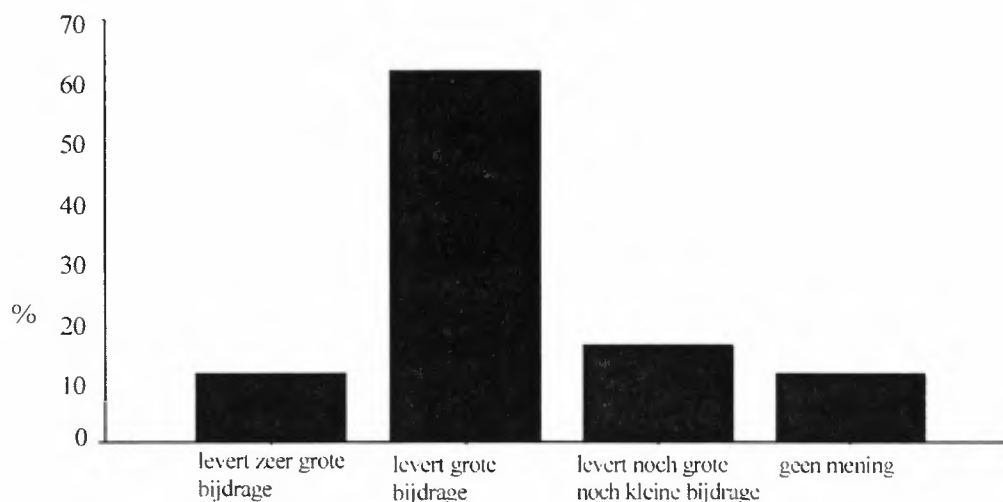
Tabel 4.4 Duidelijk beeld van wat het Monumentenhuis kan betekenen voor gemeente

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	29	66
een beetje	13	30
nee	2	4
totaal	44	100

Het overgrote deel van de respondenten heeft een duidelijk beeld of een beetje een duidelijk beeld van wat het Monumentenhuis voor hen kan betekenen en slechts 4% van de respondenten heeft geen duidelijk beeld hiervan.

Er is aan de respondenten gevraagd wat hun mening is over de bijdrage die het Monumentenhuis in het algemeen levert aan de monumentenzorg in Limburg.

Figuur 4.3 Mening over de bijdrage van het Monumentenhuis aan de monumentenzorg (in %)

De meeste respondenten zijn het erover eens dat het Monumentenhuis een grote tot zeer grote bijdrage levert aan de monumentenzorg in de provincie; 73% van de respondenten. Geen enkele respondent heeft gevonden dat het Monumentenhuis een kleine of zeer kleine bijdrage levert aan de monumentenzorg in de provincie.

4.3.2 Gebruik en mate van tevredenheid inzake de dienstverlening

Het gebruik van de diensten van het Monumentenhuis is onderzocht door de respondenten te vragen naar algemeen gebruik van de diensten en per dienst te vragen naar het gebruik. Allereerst is gevraagd: Heeft uw gemeente gebruik gemaakt van de diensten van het Monumentenhuis Limburg?

Tabel 4.5 Gebruik van de diensten van het Monumentenhuis

	Aantal gemeenten	Percentage
ja, wel eens	27	61
ja, vaak	10	23
nee	7	16
totaal	44	100

16% van de Limburgse gemeenten heeft nooit gebruik gemaakt van de diensten van het Monumentenhuis. De gemeenten die geen gebruik hebben gemaakt hebben minder dan 1 formatieplaats beschikbaar voor de uitvoering van het monumentenbeleid. Een significante samenhang tussen gebruik en het aantal monumenten in de gemeente en met gemeentegrootte is niet aanwezig.

Vervolgens is gevraagd: Indien u gebruik heeft gemaakt van de diensten van het Monumentenhuis, was u in het algemeen tevreden over de ontvangen diensten?

Tabel 4.6 Algemene tevredenheid over de diensten van het Monumentenhuis

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	32	89
een beetje	3	8
nee	0	0
geen mening	1	3
totaal	36	100

Er zijn geen respondenten die niet tevreden zijn over de diensten die ze ontvangen hebben van het Monumentenhuis. Er zijn er slechts een paar respondenten die een beetje tevreden zijn over de dienstverlening.

De respondent heeft per dienst van het Monumentenhuis aangegeven of de gemeente wel of niet gebruik heeft gemaakt van de betreffende dienst. In *Bijlage 1* wordt inzicht gegeven in welke mate de gemeenten gebruik hebben gemaakt van de afzonderlijke diensten van het Monumentenhuis.

Er zijn twee diensten die door meer dan 50% van de gemeenten wordt gebruikt. Dit zijn de functie van kennis- en expertisecentrum en de netwerkbijeenkomsten. Daarnaast worden de telefonische helpdesk, de documentatiefunctie, ondersteuning t.a.v. bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen en ondersteuning t.a.v. subsidies/financiering van monumenten door meer dan 30% van de gemeenten gebruikt.

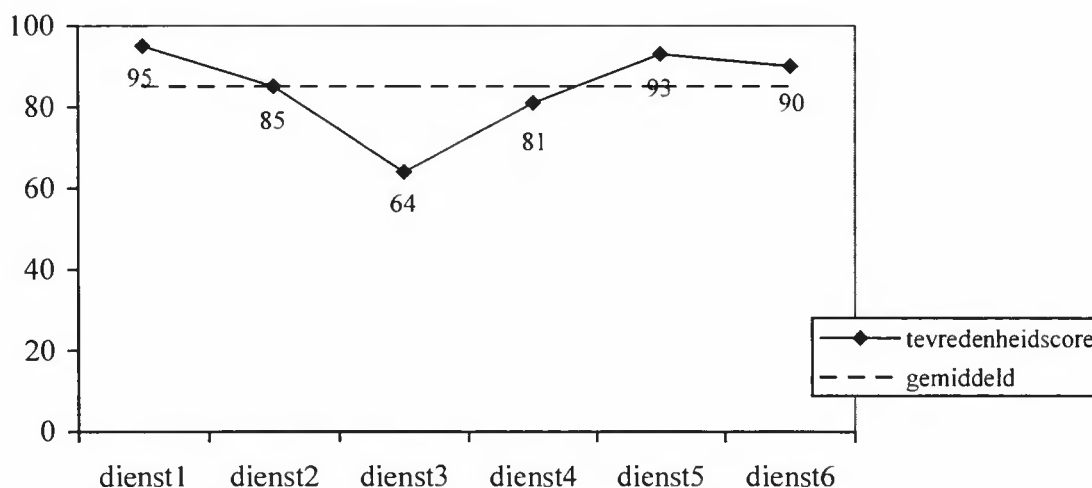
De onbetaalde dienstverlening wordt relatief meer gebruikt dan dienstverlening waarvoor betaald dient te worden. Ondersteuning t.a.v. subsidies/financiering van monumenten is de enige betaalde dienst die door meer dan 30% van de gemeenten wordt gebruikt. Daarnaast wordt bouwhistorisch onderzoek, behoeftering en ondersteuning bij restauratieprojecten door respectievelijk 29%, 28% en 26% van de gemeenten gebruikt.

De orderportefeuille van het Monumentenhuis (par. 2.4.3) komt grotendeels overeen met de antwoorden van de respondenten. De betaalde diensten die het meest afgenomen worden door de klanten komen ook in de enquête-uitkomsten terug als de betaalde diensten die het meest worden gebruikt.

In de enquête van de RDMZ (1996) hebben de Limburgse gemeenten aangegeven behoefte aan ondersteuning te hebben bij de volgende activiteiten: ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding van complexe ingrepen in de ruimtelijke omgeving waarbij cultuurhistorische waarden in het geding zijn (76%), het financieren van de instandhouding van monumenten (72%), het uitvoeren van het MSP (68%) en het integreren van cultuurhistorische en archeologische waarden in de ruimtelijke ordening (63%). Afgezien van het financieren van de instandhouding van monumenten kan geconcludeerd worden dat de gemeenten sindsdien niet veelvuldig gebruik hebben gemaakt van de diensten waar zij in 1996 aangegeven hebben behoefte aan te hebben.

De algemene tevredenheid over de dienstverlening van het Monumentenhuis is zeer goed. De tevredenheid per dienst is onderzocht en er kan voor diensten die redelijk tot goed worden afgenomen door de gemeenten een aparte tevredenheid-score weergegeven worden. Diensten die (nog) nauwelijks door gemeenten worden afgenomen worden in deze analyse niet meegenomen, omdat de betrouwbaarheid van de gegevens hierbij in het geding is. Voor de analyse worden de diensten meegenomen die door meer dan 30% van de gemeenten gebruikt worden:

Figuur 4.4 Mate van tevredenheid over diensten van het Monumentenhuis (in %)(n≥13)

- 1 -functie van kennis en expertise-centrum,
- 2 -telefonische helpdesk,
- 3 -documentatiefunctie,
- 4 -advisering en ondersteuning t.a.v. bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen,
- 5 -ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten in het algemeen,
- 6 -netwerkbijeenkomsten.

De mate van tevredenheid over de weergegeven diensten in figuur 4.4 ontloopt elkaar niet veel. Over dienst 3 zijn de respondenten minder tevreden dan over de andere diensten. Over dienst 1, 5 en 6 zijn de respondenten het meest tevreden. Er zijn geen ontevredenheidsscores gegeven aan de dienstverlening die in de grafiek is weergegeven en inzake de overige dienstverlening is slechts 5 keer een ontevredenheidsscore gegeven.

Er is geen enkele gemeente die alle diensten die het Monumentenhuis aanbiedt (inmiddels) heeft afgenomen. Er is onderzocht waarom de gemeenten de aangeboden diensten niet

afnemen. De vraag luidt: Uw gemeente zal waarschijnlijk niet van alle diensten van het Monumentenhuis gebruik hebben gemaakt, kunt u de belangrijkste reden(en) aangeven waarom dat niet het geval is?

Er zijn 22 respondenten die één reden hebben gegeven en er zijn 19 respondenten die twee redenen hebben gegeven. Het totale aantal redenen worden in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 4.8 Totale aantal redenen waarom geen gebruik is gemaakt van diensten van het Monumentenhuis

	Aantal	Percentage
onbekend dat MH deze diensten levert	12	20
zelf voldoende capaciteit/kennis	15	25
zaken spelen niet in gemeente	19	32
verwachting dat we het zelf beter kunnen	1	2
te weinig monumenten	8	13
financiële redenen	2	3
anders	3	5
totaal	60	100

De belangrijkste reden waarom men geen gebruik maakt van de diensten is omdat de zaken die te maken hebben met de dienstverlening niet spelen of actueel zijn in de gemeente. Ook speelt mee dat men zelf voldoende capaciteit of kennis heeft om de taken uit te voeren en dat men onbekend is met de diensten van het Monumentenhuis. Het verbeteren van de bekendheid van het dienstenaanbod middels informatie over het aanbod kan leiden tot een hogere bekendheid.

4.3.3 Prijzen van de dienstverlening

Het Monumentenhuis hanteert prijzen voor bepaalde diensten. De dienstverlening in het kader van het steunpuntennetwerk is gratis. Voor de additionele dienstverlening moet wel betaald worden. Er is gevraagd aan de respondenten of het over het algemeen duidelijk is voor welke diensten betaald dient te worden.

Tabel 4.9 Is het duidelijk voor welke diensten betaald dient te worden?

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	23	52
een beetje	6	14
nee	13	30
geen mening	2	4
totaal	44	100

Vervolgens is onderzocht wat de mening van de respondent is over het prijsniveau dat het Monumentenhuis hanteert. De vraag luidt: Wat vindt u in het algemeen van de prijzen van de diensten van het Monumentenhuis?

Tabel 4.10 Mening over prijzen van diensten van het Monumentenhuis

	Aantal gemeenten	Percentage
hoog	1	2
redelijk hoog	2	5
noch hoog noch laag	19	46
redelijk laag	3	7
laag	0	0
geen mening	16	39
totaal	41	100

De respondenten hebben vooral neutraal geantwoord, wat kan betekenen dat men het prijsniveau dat gehanteerd wordt voor diensten redelijk vindt. Er is een grote groep respondenten die geen mening heeft. Dit kan hoofdzakelijk verklaard worden door het feit dat een aantal gemeenten (nog) geen gebruik heeft gemaakt van dienstverlening waarvoor betaald dient te worden.

Er is gevraagd of men over het algemeen de prijs-kwaliteit-verhouding van de geleverde diensten goed vindt?

Tabel 4.11 Prijs-kwaliteitverhouding van geleverde diensten goed?

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	18	44
een beetje	2	5
nee	0	0
geen mening	21	51
totaal	41	100

De meerderheid van de respondenten heeft op bovenstaande vraag geen antwoord. Degenen die wel een antwoord hebben vinden de prijs-kwaliteitverhouding van de geleverde diensten voor het overgrote deel goed.

4.3.4 Provinciaal subsidie

Er is aan de respondenten gevraagd of men zich bewust is van het feit dat het Monumentenhuis een provinciaal subsidie ontvangt en daardoor haar dienstverlening kan ontwikkelen.

Tabel 4.12 Bewust van het feit dat Monumentenhuis een provinciaal subsidie ontvangt

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	31	72
een beetje	7	16
nee	5	12
totaal	43	100

Bijna driekwart van de respondenten is zich ervan bewust dat het Monumentenhuis het provinciaal subsidie ontvangt. Daarnaast is aan de respondenten gevraagd wat hun mening is over het effect dat dit subsidie heeft op de kwaliteit van de dienstverlening van het Monumentenhuis.

Tabel 4.13 Effect van het provinciaal subsidie op kwaliteit van de dienstverlening

	Aantal gemeenten	Percentage
komt kwaliteit ten goede	20	47
komt kwaliteit in redelijke mate ten goede	7	16
heeft geen effect op kwaliteit	4	9
komt kwaliteit in geringe mate ten goede	0	0
komt kwaliteit niet ten goede	0	0
geen mening	12	28
totaal	43	100

Ruim meer dan de helft van de respondenten is van mening dat het provinciaal subsidie de kwaliteit van de dienstverlening van het Monumentenhuis ten goede komt. Minder dan 10% is van mening dat het geen effect heeft. Daarnaast heeft ruim een kwart van de respondenten geen mening over deze kwestie.

4.3.5 Werkwijze van het Monumentenhuis

Over het algemeen is de meerderheid van de respondenten tevreden over de aspecten van de werkwijze van het Monumentenhuis, gemiddeld ligt de tevredenheidsscore op 84%. In *Bijlage 2* is de tevredenheid over de werkwijze van het Monumentenhuis weergegeven.

De aspecten betrouwbaarheid, behulpzaamheid, deskundigheid, serieus nemen en vriendelijkheid van de medewerkers scoren hoog. Aspecten als afspraken op tijd nakomen, bereikbaarheid, creativiteit en snelheid van reageren scoren minder goed dan gemiddeld. Over het vertrouwelijk zaken behandelen en creativiteit van de medewerkers hebben de respondenten de minst duidelijke mening. Deze aspecten hebben een grote geen mening-categorie.

4.4 Behoeftte aan dienstverlening

In het onderzoek is gepeild in welke mate de respondenten behoefte hebben aan dienstverlening. Allereerst is gevraagd: Heeft u in het algemeen behoefte aan advisering en ondersteuning door het Monumentenhuis op het gebied van de gemeentelijke monumentenzorg?

Tabel 4.14 Algemene behoefte aan dienstverlening van het Monumentenhuis

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	26	59
een beetje	15	34
nee	1	2
geen mening	2	5
totaal	44	100

59% van de gemeenten heeft in het algemeen behoefte aan dienstverlening en 34% van de gemeenten heeft een beetje behoefte aan dienstverlening. Bij elkaar is dit 93% van de gemeenten.

Er is daarnaast per dienst aangegeven in hoeverre men behoefte heeft aan deze dienst. In *Bijlage 3* wordt de behoefte per dienst weergegeven van de respondenten.

Uit de figuren kan afgeleid worden dat aan de functie van kennis- en expertisecentrum, verreweg de meeste behoefte is onder de respondenten (66% heeft (zeer) veel behoefte). Ook aan de telefonische helpdesk (34%), behoefte- en adviesverlening in het kader van de Brrm'97 (38%), de netwerkbijeenkomsten (38%), ondersteuning t.a.v. subsidies/financiering (31%) en bouwhistorisch onderzoek (31%) is behoefte.

Aan bemiddeling bij het maken van molenbestekken, ondersteuning bij het uitvoeren van het MSP en het bepalen van de onderhoudssituatie van gemeentelijke monumenten, is de minste behoefte onder de gemeenteambtenaren (<10%).

Er is aan de respondenten gevraagd of het aanbod van diensten van het Monumentenhuis overeenkomt met de behoefte van de gemeente aan ondersteuning.

Tabel 4.15 Komt aanbod van diensten overeen met behoefte aan ondersteuning

	Aantal gemeenten	Percentage
ja	33	77
een beetje	5	12
nee	0	0
geen mening	5	11
totaal	43	100

Het aanbod komt goed overeen met de behoeften van de Limburgse gemeenten. Er is geen enkele gemeente die zegt dat het aanbod van diensten niet overeenkomt met de behoefte aan ondersteuning.

4.5 Het Monumentenhuis in de toekomst

Er is aan de gemeenteambtenaren gevraagd in welke mate men denkt gebruik te gaan maken van diensten van het Monumentenhuis in de toekomst. In de onderstaande tabel is de mate van gebruik in de toekomst weergegeven.

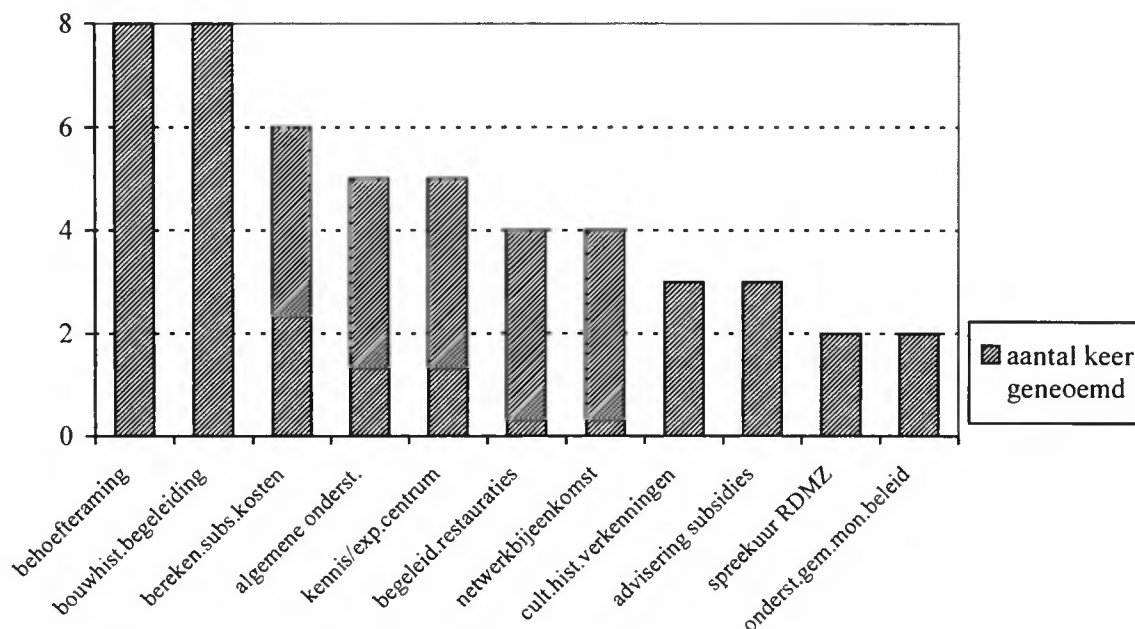
Tabel 4.16 Mate van gebruik van diensten van het Monumentenhuis in de toekomst

	Aantal gemeenten	Percentage
in grote mate	10	23
noch in grote noch in kleine mate	27	61
in kleine mate	5	11
geen mening	2	5
totaal	44	100

De meerderheid van de respondenten heeft aangegeven noch in grote noch in kleine mate gebruik te gaan maken van de diensten van het Monumentenhuis in de toekomst. Dit duidt op een bescheiden houding ten opzichte van het Monumentenhuis.

Er is gevraagd aan de respondenten van welke diensten men gebruik gaat maken indien men gebruik gaat maken van diensten van het Monumentenhuis in de toekomst. De respondent heeft drie diensten in kunnen vullen op zijn antwoordformulier. Er zijn 31 respondenten die tenminste 1 dienst hebben ingevuld, daarvan zijn er 21 die tenminste twee diensten hebben ingevuld en daarvan hebben er 14 drie diensten ingevuld. In de onderstaande figuur wordt weergegeven welke diensten zijn ingevuld door de respondenten.

Figuur 4.9 Diensten waarvan men gebruik gaat maken in de toekomst (aantal keer genoemd)

Naast deze diensten die meerdere keren genoemd zijn, zijn er nog 16 diensten die één keer genoemd zijn, waaronder de telefonische helpdesk, de documentatiefunctie en de ondersteuning met de afstemming tussen monumentenbeleid en ruimtelijke ordening en tussen monumentenbeleid en archeologie. Ook is genoemd de ondersteuning bij de ontwikkeling van een stadsvernieuwingsplan.

Tenslotte is aan de respondenten de vraag voorgelegd welke verwachting men heeft van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst.

Tabel 4.17 Verwachting van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst

	Aantal gemeenten	Percentage
zeer grote verwachting	2	4
grote verwachting	28	64
noch grote noch kleine verwachting	13	30
kleine verwachting	1	2
zeer kleine verwachting	0	0
totaal	44	100

68% van de respondenten heeft een zeer grote tot grote verwachting van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst. 30% zet wat bescheidener in en een zeer klein percentage van 2% heeft een kleine verwachting van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst.

Opmerkingen van algemene aard die de respondenten hebben geplaatst zijn vrij schaars. De opmerkingen die zijn geplaatst hebben doorgaans betrekking op het feit dat men meer informatie wil over het Monumentenhuis, dat men behoefte heeft om meer in contact te komen met het Monumentenhuis en dat het Monumentenhuis zich meer moet profileren.

4.6 Conclusies

De gemeenten zijn niet erg tevreden over de manier waarop zij zelf hun eigen taken op het gebied van de monumentenzorg kunnen uitvoeren en hebben behoefte aan ondersteuning van het Monumentenhuis.

Het Monumentenhuis doet het goed bij de Limburgse gemeenten in hun rol als klant. Veel gemeenten maken gebruik van de diensten van het Monumentenhuis en men is zeer tevreden over de aangeboden diensten. De gemeenten maken met name gebruik van de functie van kennis- en expertise-centrum en de netwerkbijeenkomsten en zijn hier ook tevreden over. Dit laatste geeft aan dat de gemeenten tevreden zijn met de mogelijkheden die het Monumentenhuis biedt om met de relevante overheden en organisaties in het veld aan tafel te zitten en terplekke zaken te regelen. Er kan geconstateerd worden dat de onbetaalde dienstverlening relatief door meer gemeenten wordt gebruikt dan dienstverlening waarvoor betaald dient te worden. Over het algemeen gebruikt men diensten die gekenmerkt kunnen worden als sectorale diensten. Diensten die betrekking hebben op een integrale benadering van de monumentenzorg worden veel minder gebruikt. Hier is ook veel minder behoefte aan. Daarnaast kan geconcludeerd worden dat afgezien van het financieren van de instandhouding van monumenten de gemeenten niet veelvuldig gebruik hebben gemaakt van de diensten waarvan men in 1996 aangegeven heeft (veel) behoefte aan te hebben (enquête van de RDMZ).

Men is tevreden over de wijze waarop het Monumentenhuis werkt. Een meerderheid van de gemeenten wil de klantrelatie die ze met het Monumentenhuis hebben op dezelfde voet voortzetten en noch in grote noch in kleine mate gebruik maken van de diensten van het Monumentenhuis. Men heeft behoefte aan een aantal diensten waarvan men reeds gebruik maakt. Tenslotte heeft men een redelijk grote verwachting van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst.

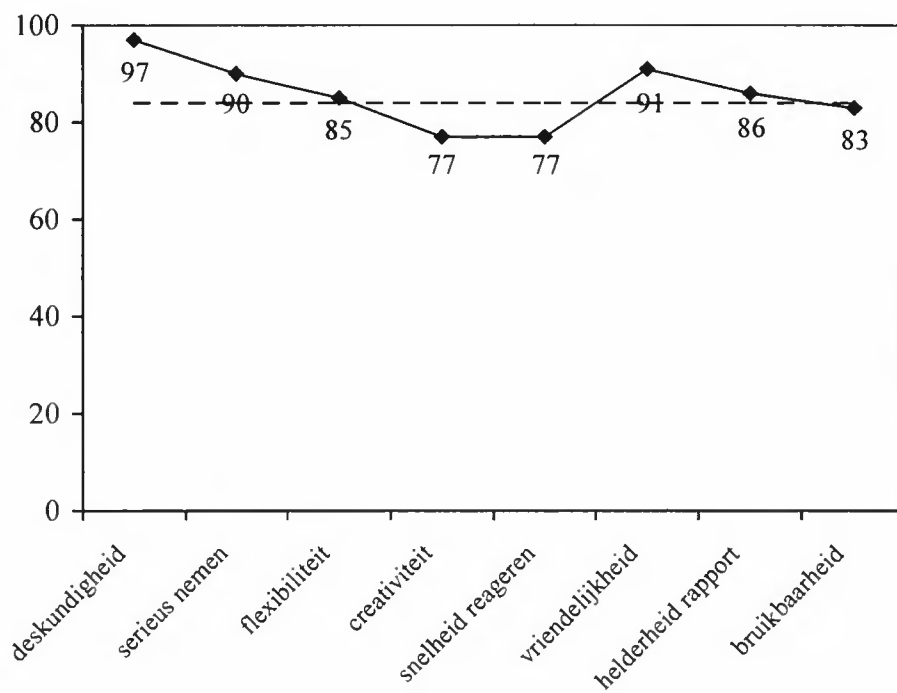
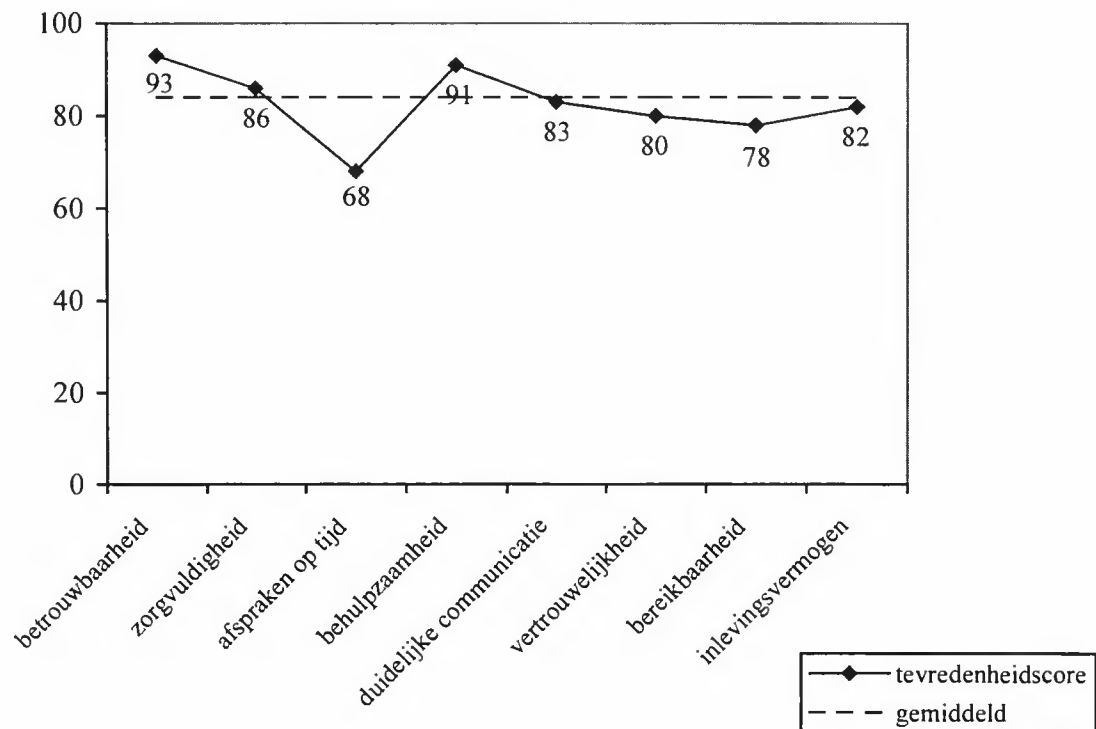
Bijlagen:

- Bijlage 1 Gebruik van diensten van het Monumentenhuis
- Bijlage 2 Mate van tevredenheid over diverse aspecten van de werkwijze van het Monumentenhuis
- Bijlage 3 Behoefte aan diensten van het Monumentenhuis
- Bijlage 4 Monumenten in de Limburgse gemeenten
- Bijlage 5 Lijst met afkortingen
- Bijlage 6 Opbouw Onderzoekspopulatie Monumentenhuis
- Bijlage 7 Vragenlijst Evaluatie Monumentenhuis Limburg

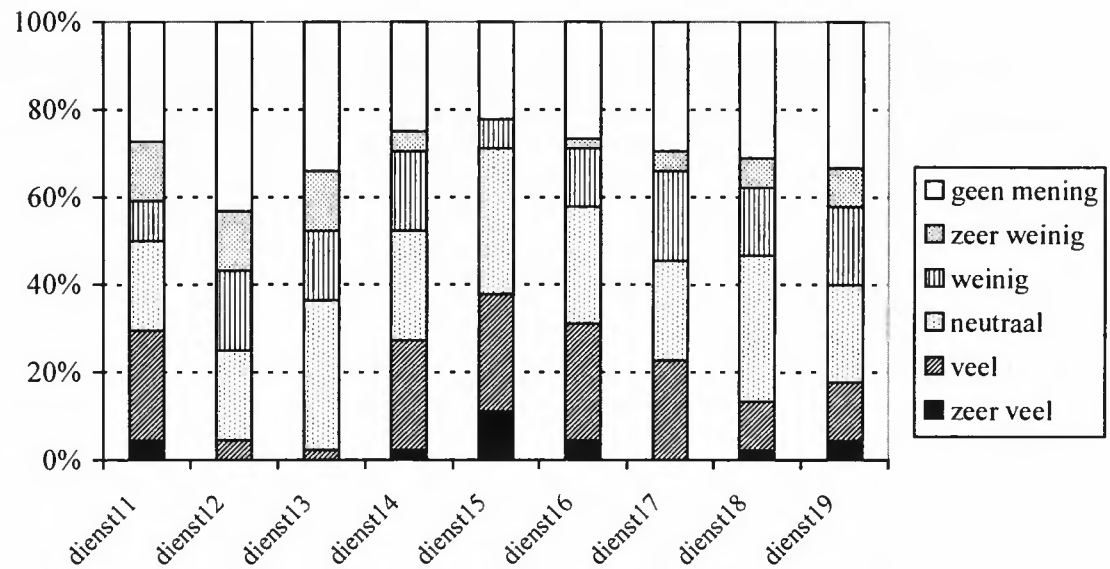
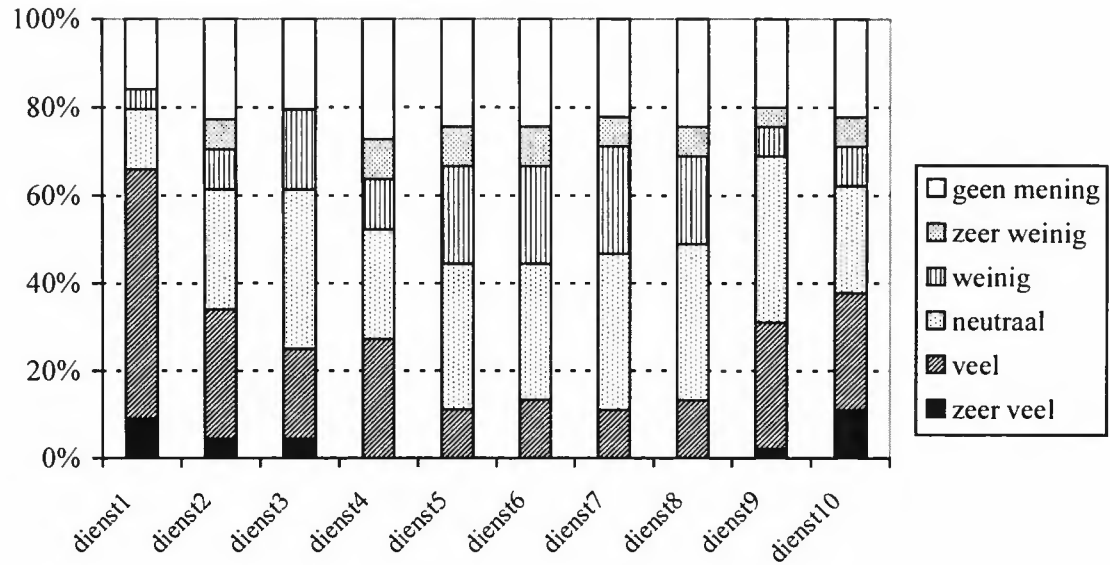
Bijlage 1 Gebruik van diensten van het Monumentenhuis

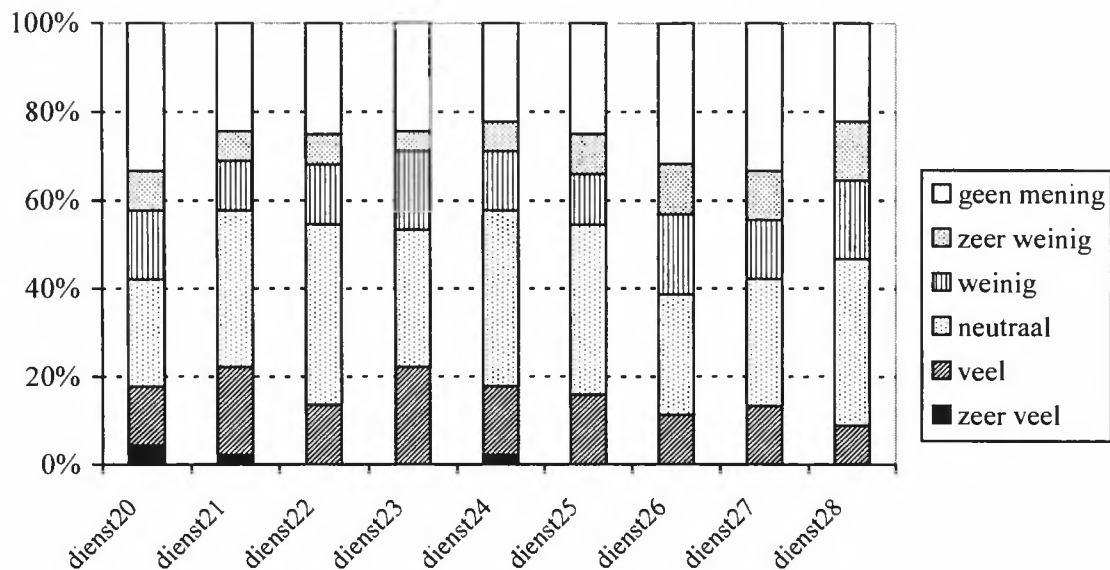
	ja
-functie van kennis en expertise-centrum,	51
-telefonische helpdesk,	30
-documentatiefunctie,	33
-advisering en ondersteuning t.a.v. bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen,	40
-advisering en ondersteuning t.a.v. bestemmingsplannen,	14
-ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en archeologie,	19
-ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en ruimtelijke ordening,	14
-ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en overig beleid,	28
-ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten i.h. algemeen,	35
-behoefteraming in het kader van het Brrm '97,	28
-berekening van subsidiabele kosten,	21
-bemiddeling bij het maken van molenbestekken,	7
-ondersteuning bij het uitvoeren van het Monumenten Selectie Project (MSP),	14
-ondersteuning bij restauratieprojecten in het algemeen,	26
-netwerkbijeenkomsten,	51
-bouwhistorisch onderzoek,	29
-bouwhistorische begeleiding tijdens restauratie,	5
-ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding van complexe ingrepen in de ruimtelijke omgeving waarbij cultuurhistorische waarden in het geding zijn,	5
-cultuurhistorische verkenningen,	12
-cultuurhistorische analyses,	10
-ondersteuning op het gebied van voorlichting en educatie,	7
-ondersteuning bij de afstemming tussen gemeentelijke monumentenzorg en overige beleidsterreinen,	14
-ondersteuning bij het toeristisch/recreatief gebruik van monumenten,	5
-ondersteuning bij de formulering van gemeentelijke monumentenzorg,	19
-ondersteuning bij de uitvoering van gemeentelijke monumentenzorg,	12
-ondersteuning bij aanwijzingsprocedures in het kader van de Monumentenwet '88,	7
-vervanging van gemeentelijke monumentenambtenaren bij ziekte,	2
-bepalen van de onderhoudssituatie van gemeentelijke monumenten.	5

Bijlage 2 Mate van tevredenheid over diverse aspecten van de werkwijze van het Monumentenhuis (in %)

Bijlage 3 Behoefte aan diensten van het Monumentenhuis (in %, n=44)(diensten volgende pagina)

In de bovenstaande drie figuren zijn de volgende diensten opgenomen:

- dienst 1 –functie van kennis en expertise-centrum,
- dienst 2 –telefonische helpdesk,
- dienst 3 –documentatiefunctie,
- dienst 4 –advisering en ondersteuning t.a.v. bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen,
- dienst 5 –advisering en ondersteuning t.a.v. bestemmingsplannen,
- dienst 6 –ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en archeologie,
- dienst 7 –ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en ruimtelijke ordening,
- dienst 8 –ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en overig beleid,
- dienst 9 -ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten i.h. algemeen,
- dienst 10 -behoefteraming in het kader van het Brm '97.
- dienst 11 -berekening van subsidiabele kosten,
- dienst 12 -bemiddeling bij het maken van molenbestekken,
- dienst 13 -ondersteuning bij het uitvoeren van het Monumenten Selectie Project (MSP),
- dienst 14 -ondersteuning bij restauratieprojecten in het algemeen,
- dienst 15 -netwerkbijeenkomsten,
- dienst 16 -bouwhistorisch onderzoek,
- dienst 17 -bouwhistorische begeleiding tijdens restauratie,
- dienst 18 -ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding van complexe ingrepen in de ruimtelijke omgeving waarbij cultuurhistorische waarden in het geding zijn,
- dienst 19 -cultuurhistorische verkenningen,
- dienst 20 -cultuurhistorische analyses.
- dienst 21 -ondersteuning op het gebied van voorlichting en educatie,
- dienst 22 -ondersteuning bij de afstemming tussen gemeentelijke monumentenzorg en overige beleidsterreinen,
- dienst 23 -ondersteuning bij het toeristisch/recreatief gebruik van monumenten,
- dienst 24 -ondersteuning bij de formulering van gemeentelijke monumentenzorg,
- dienst 25 -ondersteuning bij de uitvoering van gemeentelijke monumentenzorg,
- dienst 26 -ondersteuning bij aanwijzingsprocedures in het kader van de Monumentenwet '88,
- dienst 27 -vervanging van gemeentelijke monumentenambtenaren bij ziekte,
- dienst 28 -bepalen van de onderhoudssituatie van gemeentelijke monumenten.

Bijlage 4 Monumenten in de Limburgse gemeenten (bron: NCM, Monumentenjaarboek, 1999)

gemeente	totaal aantal rijksmonumenten per 1 jan 1999	monumen ten commissie	aantal gem. monumenten gemeentelijke lijst	budget 1999 op basis van Brrm'90
Ambt Montfort	12	gem.		82.869
Arcen en Velden	16			44.931
Beek	52	gem.		69.569
Beesel	12	gem.	60	39.902
Belfeld	2			
Bergen	19	gem.		81.236
Born	21	gem.		130.327
Broekhuizen	10	regionaal		30.343
Brunssum	12	gem.		
Echt	18	gem.		54.942
Eijsden	130	regionaal		221.393
Geleen	12			
Gennep	19	gem.	5	55.230
Grubbenvorst	12	gem.	41	32.942
Gulpen-Wittem	65			383.432
Haelen	22	gem.		59.031
Heel	34	gem.	62	58.504
Heerlen	62			
Helden	6	prov.		12.556
Heythuysen	20			53.616
Horst	11	gem.	43	23.175
Hunsel	34	gem.		68.031
Kerkrade	49	gem.	1	78.359
Kessel	20			
Landgraaf	146	gem.		219.154
Maasbracht	32	gem.		65.000
Maasbree	17			62.641
Maastricht	1.661	gem.		2.143.420
Margraten	217	regionaal		322.559
Meerlo-Wanssum	17			51.401
Meersen	61	gem.		120.463
Meijel	4		11	23.946
Mook en Middelaar	7	gem.	31	29.304
Nederweert	11	gem.		40.878
Nuth	136	gem.		152.859
Onderbanken	63			70.167
Roerdalen	9	gem.	80	31.979
Roermond	151	gem.	25	274.842
Roggel en Neer	10			30.870
Schinnen	72	gem.	166	90.433
Sevenum	7	gem.		
Simpelveld	36	gem.		66.235
Sittard	114	gem.		202.285
Stein	58	gem.		118.560
Susteren	13	gem.	140	
Swalmen	38	gem.	35	95.712
Tegelen	10	gem.	51	43.359
Thorn	106	gem.		158.974
Vaals	137	regionaal		211.384
Valkenburg a/d Geul	168			
Venlo	56		144	189.188
Venray	29	gem.	64	109.241
Voerendaal	78	gem.		104.295
Weert	45	gem.	137	96.495
Limburg	4.179		1.096	6.855.559

Bijlage 5 Lijst met afkortingen

In deze bijlage worden de afkortingen weergegeven die gehanteerd worden in het onderzoek:

Brom	Besluit rijkssubsidiëring onderhoud monumenten
Brrm	Besluit rijkssubsidiëring restauratie monumenten
LCM	Limburgse Contactcommissie Monumentenzorg
MSL	Molenstichting Limburg
MSP	Monumenten Selectie Project
MW	Monumentenwacht
RDMZ	Rijksdienst voor de Monumentenzorg
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
SLK	Stichting Limburgse Kastelen
SRKL	Stichting Ruimtelijke Kwaliteit Limburg

Bijlage 6 De opbouw van de Onderzoekspopulatie Monumentenhuis

In deze bijlage wordt gekeken naar de populatie die aan de enquête heeft meegedaan. Het gaat hier om de gegevens van de gemeenten:

- inwoneraantal,
- hoeveelheid rijksmonumenten,
- verordening die de instelling van een gemeentelijke monumentencommissie regelt,
- hoeveelheid gemeentelijke monumenten,
- budgethoudende gemeente Brm'97,
- Omvang van autonome middelen monumentenbeleid.

Inwonertal van de gemeenten

<u>Inwonertal</u>	<u>Aantal respondenten</u>	<u>Percentage</u>
minder dan 10.000	12	26
10.000 tot 30.000	26	57
30.000 tot 50.000	6	13
meer dan 50.000	2	4
totaal	46	100,0

Hoeveelheid rijksmonumenten in de gemeenten

<u>Hoeveelheid</u>	<u>Aantal respondenten</u>	<u>Percentage</u>
minder dan 25	24	52
25 tot 50	7	15
50 tot 75	2	4
75 tot 100	2	4
meer dan 100	11	25
totaal	46	100

Verordening die de instelling van een gemeentelijke monumentencommissie regelt

<u>Verordening</u>	<u>Aantal respondenten</u>	<u>Percentage</u>
ja	34	74
nee	12	26
totaal	46	100

Hoeveelheid gemeentelijke monumenten op grond van verordening in de gemeenten

<u>Hoeveelheid</u>	<u>Aantal respondenten</u>	<u>Percentage</u>
geen	16	47
minder dan 25	4	12
25 tot 50	5	15
50 tot 75	6	18
75 tot 100	0	0
meer dan 100	3	9
<u>totaal</u>	<u>34</u>	<u>100</u>

Budgethoudende gemeente in het kader van Brm'97

<u>Budgethoudend</u>	<u>Aantal respondenten</u>	<u>Percentage</u>
ja	9	20
nee	35	80
<u>totaal</u>	<u>44</u>	<u>100</u>

Omvang van autonome middelen (exl. personeel) van de gemeente

<u>Omvang</u>	<u>Aantal respondenten</u>	<u>Percentage</u>
minder dan f25.000	24	53
f25.000 tot f50.000	11	24
f50.000 tot f75.000	3	7
f75.000 tot f100.000	2	4
meer dan f100.000	5	11
<u>totaal</u>	<u>45</u>	<u>100</u>

Vragenlijst Evaluatie Monumentenhuis Limburg

niet invullen s.v.p. resp.code:.....

1. Wat is de grootte van uw gemeente uitgedrukt in inwoneraantal?

- minder dan 10.000 inwoners
- 10.000 tot 30.000 inwoners
- 30.000 tot 50.000 inwoners
- meer dan 50.000 inwoners

2. Hoeveel rijksmonumenten telt uw gemeente?

- minder dan 25
- van 25 tot 50
- van 50 tot 75
- van 75 tot 100
- 100 of meer

3. Heeft uw gemeente een verordening die de instelling van een gemeentelijke monumentencommissie regelt?

- ja, ga naar vraag 4
- nee, ga naar vraag 5
- weet niet, ga naar vraag 5

4. Hoeveel gemeentelijke monumenten zijn op grond van deze verordening aangewezen

- geen
- minder dan 25
- van 25 tot 50
- van 50 tot 75
- van 75 tot 100
- 100 of meer

5. Hoeveel formatieplaatsen heeft uw gemeente beschikbaar voor de uitvoering van het monumentenbeleid?

- minder dan 1 formatieplaats
- van 1 tot 2 formatieplaatsen
- van 2 tot 3 formatieplaatsen
- 3 of meer formatieplaatsen

6. Bent u tevreden over de wijze waarop uw gemeente de onderstaande taken uitvoert op het gebied van de decentrale monumentenzorg? U kunt aangeven of u met de uitvoering van een taak zeer tevreden, tevreden, noch tevreden noch ontevreden (neutraal), ontevreden of zeer ontevreden bent.

taak	n.v.t.	mate van tevredenheid				
		zeer tevreden		neutraal		zeer ontevreden
- behandeling vergunningaanvragen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- behandeling subsidieaanvragen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- optreden in geval van verzuimde onderhoudsplicht van eigenaren,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- integreren van cultuurhistorische waarden in de ruimtelijke ordening,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- afstemmen van de monumentenzorg op andere beleidsterreinen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- (mede)financieren van de instandhouding van monumenten uit eigen middelen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Indien u niet tevreden bent over de wijze van uitvoering van bepaalde gemeentelijke taken, waar ligt dat dan aan (invullen indien van toepassing / meerdere antwoorden mogelijk)?

- gebrek aan kennis
- gebrek aan personeel
- gebrek aan subsidie/financiën
- gebrek aan ondersteuning
- te weinig monumenten
- anders, namelijk.....

8. Is uw gemeente een budgethoudende gemeente als bedoeld in het Brm 1997?

- ja
- nee

9. Hoe groot is de omvang van de autonome middelen (exclusief personeelslasten) die uw gemeente in 1999 besteedt aan het monumentenbeleid?

- minder dan f 25.000
- van f 25.000 tot f 50.000
- van f 50.000 tot f 75.000
- van f 75.000 tot f 100.000
- f 100.000 of meer

10. Bent u bekend met de mogelijkheid tot ondersteuning en advisering bij gemeentelijke taken op het gebied van de monumentenzorg door de stichting Monumentenhuis Limburg?

- ja
- ja, ten dele
- nee, ga naar vraag 25
- geen mening

11. Heeft u een duidelijk beeld van wat het Monumentenhuis voor uw gemeente kan betekenen?

- ja
- een beetje
- nee
- geen mening

12. Wat is uw mening over de bijdrage die het Monumentenhuis in het algemeen levert aan de monumentenzorg in het algemeen?

- levert een zeer grote bijdrage
- levert een grote bijdrage
- levert noch een grote noch een kleine bijdrage
- levert een kleine bijdrage
- levert een zeer kleine bijdrage
- geen mening

13. Heeft uw gemeente gebruik gemaakt van de diensten van het Monumentenhuis Limburg?

- ja, wel eens
- ja, vaak
- nee

14. Indien u gebruik gemaakt heeft van de diensten van het Monumentenhuis Limburg. Was u in het algemeen tevreden over de ontvangen dienst(en)?

- ja
- een beetje
- nee
- geen mening

Indien u in het algemeen niet tevreden bent, kunt u dit hieronder toelichten:

.....
.....

15. Het Monumentenhuis hanteert prijzen voor bepaalde diensten. Is over het algemeen duidelijk voor welke diensten betaald dient te worden?

- ja
- een beetje
- nee
- geen mening

De volgende twee vragen gaan over de verschillende diensten die het Monumentenhuis aanbiedt. Er zijn grofweg twee typen dienstverlening te onderscheiden die relevant (kunnen) zijn voor gemeenten. In vraag 16 wordt uw mening gevraagd over de dienstverlening in het kader van het steunpuntennetwerk. Dit is dienstverlening waarvoor niet betaald hoeft te worden en die wordt aangeboden om gemeenten bij te staan bij de ontwikkeling van plannen en het participeren in overleg. In vraag 17 wordt uw mening gevraagd over de dienstverlening waarvoor wel betaald dient te worden en die betrekking heeft op het uitvoeren van concrete taken op het gebied van gemeentelijk monumentenbeleid en archeologie.

16. In de tabel staan een aantal diensten van het Monumentenhuis Limburg die betrekking hebben op dienstverlening in het kader van het steunpuntennetwerk (1^e kolom). U kunt aangeven of u gebruik maakt (of heeft gemaakt) van de betreffende diensten van het Monumentenhuis (2^e kolom) en kunt u de mate van tevredenheid aangeven over deze diensten, indien van toepassing (3^e kolom)?

dienst van het Monumentenhuis Limburg	gebruik		mate van tevredenheid				
	ja	nee	zeer tevreden	neutraal		zeer ontevreden	
- functie van kennis- en expertise-centrum,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- telefonische helpdesk,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- spreekuur met vertegenwoordigers v/d Rijksdienst voor de Monumentenzorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- documentatiefunctie,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- advisering en ondersteuning ten aanzien van bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- advisering en ondersteuning ten aanzien van bestemmingsplannen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en archeologie,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en Ruimtelijke Ordening,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en overig beleid.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. In de tabel staan een aantal diensten van het Monumentenhuis Limburg die betrekking hebben op de betaalde dienstverlening (1^e kolom). U kunt aangeven of u gebruik maakt (of heeft gemaakt) van de betreffende diensten van het Monumentenhuis (2^e kolom) en kunt u de mate van tevredenheid aangeven over deze diensten, indien van toepassing (3^e kolom)?

dienst van het Monumentenhuis Limburg	gebruik		mate van tevredenheid				
	ja	nee	zeer tevreden	neutraal		zeer ontevreden	
- advisering en ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten in het algemeen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- behoefteraming in het kader van het Brm '97,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- berekening van subsidiabele kosten,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- bemiddeling bij het maken van molenbestekken,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij het uitvoeren van het Monumenten Selectie Project (MSP),	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij restauratieprojecten in het algemeen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- de netwerkbijeenkomst.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

vervolg vraag 17:

dienst van het Monumentenhuis Limburg	gebruik		mate van tevredenheid				
	ja	nee	zeer tevreden	neutraal		zeer ontevreden	
- bouwhistorisch onderzoek,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- bouwhistorische begeleiding tijdens restauratie,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding van complexe ingrepen in de ruimtelijke omgeving waarbij cultuurhistorische waarden in het geding zijn,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- cultuurhistorische verkenningen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- cultuurhistorische analyses,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning op het gebied van voorlichting en educatie,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen gemeentelijke monumentenzorg en overig beleid,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij het toeristisch/recreatief gebruik van monumenten,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de formulering van gemeentelijke monumentenzorg,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de uitvoering van gemeentelijke monumentenzorg,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij aanwijzingsprocedures i.k.v. Monumentenwet '88,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- vervanging van gemeente-ambtenaar bij ziekte,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- bepalen van de onderhoudssituatie van gemeentelijke monumenten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. Uw gemeente zal waarschijnlijk niet van alle diensten van het Monumentenhuis gebruik hebben gemaakt. Kunt u de belangrijkste reden(en) aangeven waarom dat niet het geval is? (meerdere antwoorden mogelijk)?

- onbekend dat het Monumentenhuis deze dienst(en) levert
- zelf voldoende capaciteit/kennis om de taak uit te voeren
- deze zaken spelen niet in onze gemeente
- verwachting dat we dat zelf beter kunnen dan het Monumentenhuis
- te weinig monumenten om gebruik te maken van de dienst(en)
- anders, namelijk,.....

19. Wat vindt u in het algemeen van de prijzen van de diensten van het Monumentenhuis?

- hoog
- redelijk hoog
- noch hoog noch laag
- redelijk laag
- laag
- geen mening

20. *Vindt u over het algemeen de prijs-kwaliteitverhouding van de geleverde diensten goed?*

- ja
 een beetje
 nee
 geen mening

Indien u de prijs-kwaliteitverhouding niet goed vindt, kunt u dit hieronder toelichten:

.....

21. *Bent u zich bewust van het feit dat het Monumentenhuis provinciale subsidies ontvangt en daardoor haar dienstverlening kan ontwikkelen?*

- ja
 een beetje
 nee
 geen mening

22. *Wat is naar uw mening het effect van de provinciale subsidies die het Monumentenhuis krijgt op de kwaliteit van de dienstverlening?*

- komt de kwaliteit ten goede
 komt de kwaliteit in redelijke mate ten goede
 heeft geen effect op de kwaliteit
 komt de kwaliteit in geringe mate ten goede
 komt de kwaliteit niet ten goede
 geen mening

23. *In de tabel staan een aantal aspecten van de werkwijze van het Monumentenhuis. Kunt u aangeven in welke mate u tevreden bent met de wijze waarop dit wordt gedaan?*

aspect van de werkwijze	geen mening /n.v.t.	mate van tevredenheid			
		zeer tevreden	neutraal	zeer ontevreden	
- betrouwbaarheid,	☐	☐	☐	☐	☐
- zorgvuldigheid,	☐	☐	☐	☐	☐
- afspraken op tijd nakomen,	☐	☐	☐	☐	☐
- behulpzaamheid,	☐	☐	☐	☐	☐
- duidelijk communiceren,	☐	☐	☐	☐	☐
- uw zaken vertrouwelijk behandelen,	☐	☐	☐	☐	☐
- (telefonische) bereikbaarheid,	☐	☐	☐	☐	☐
- het inlevingsvermogen in uw zaken,	☐	☐	☐	☐	☐
- deskundigheid,	☐	☐	☐	☐	☐
- u serieus nemen/respect tonen,	☐	☐	☐	☐	☐
- flexibiliteit,	☐	☐	☐	☐	☐
- creativiteit,	☐	☐	☐	☐	☐
- snelheid van reageren,	☐	☐	☐	☐	☐
- vriendelijkheid/beleefdheid,	☐	☐	☐	☐	☐
- helderheid van rapporteren,	☐	☐	☐	☐	☐
- bruikbaarheid/nut.	☐	☐	☐	☐	☐

24. Wellicht had u voordat u gebruik maakte van het Monumentenhuis een verwachting over de diensten en werkwijze van het Monumentenhuis. De diensten en werkwijze waren naar mijn oordeel over het algemeen:

- veel beter dan verwacht
- beter dan verwacht
- noch beter noch slechter dan verwacht
- slechter dan verwacht
- veel slechter dan verwacht
- geen mening

De vorige vragen gingen over het feitelijk gebruik van en het oordeel over de diensten van het Monumentenhuis. De volgende vragen gaan over de behoefte aan ondersteuning van het Monumentenhuis.

25. Heeft u in het algemeen behoefte aan ondersteuning en advisering door het Monumentenhuis op het gebied van de gemeentelijke monumentenzorg?

- ja
- een beetje
- nee
- geen mening

26. Kunt u per dienst van het Monumentenhuis aangeven in welke mate uw gemeente hier behoefte aan heeft? U kunt aangeven of u zeer veel behoefte heeft, veel behoefte heeft, noch veel noch weinig behoefte heeft (neutraal), weinig behoefte of zeer weinig behoefte heeft?

dienst van het Monumentenhuis Limburg	weet niet/ n.v.t.	mate van behoefte				
		zeer veel behoefte		neutraal		zeer weinig behoefte
Onbetaalde dienstverlening in het kader van het steunpuntennetwerk						
- functie van kennis- en expertise-centrum,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- telefonische helpdesk,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- spreekuur met vertegenwoordigers v/d Rijksdienst voor de Monumentenzorg						
- documentatiefunctie,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- advisering en ondersteuning ten aanzien van bouwplannen in het kader van vergunningaanvragen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- advisering en ondersteuning ten aanzien van bestemmingsplannen,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en archeologie,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en Ruimtelijke Ordening,	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen monumentenzorg en overig beleid.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

vervolg vraag 26:

dienst van het Monumentenhuis Limburg	n.v.t.	mate van behoefte		
		zeer veel behoefte	neutraal	zeer weinig behoefte
Betaalde dienstverlening				
- advisering en ondersteuning ten aanzien van subsidies en financiering van monumenten in het algemeen,	☐	☐	☐	☐
- behoefteraming in het kader van het Brrm '97,	☐	☐	☐	☐
- berekening van subsidiabele kosten,	☐	☐	☐	☐
- bemiddeling bij het maken van molenbestekken,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij het uitvoeren van het Monumenten Selectie Project (MSP),	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij restauratieprojecten in het algemeen,	☐	☐	☐	☐
- de netwerkbijeenkomst,	☐	☐	☐	☐
- bouwhistorisch onderzoek,	☐	☐	☐	☐
- bouwhistorische begeleiding tijdens restauratie,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de voorbereiding en begeleiding van complexe ingrepen in de ruimtelijke omgeving waarbij cultuurhistorische waarden in het geding zijn,	☐	☐	☐	☐
- cultuurhistorische verkenningen,	☐	☐	☐	☐
- cultuurhistorische analyses,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning op het gebied van voorlichting en educatie,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de afstemming tussen gemeentelijke monumentenzorg en overig beleid,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij het toeristisch/recreatief gebruik van monumenten,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de formulering van gemeentelijke monumentenzorg,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij de uitvoering van gemeentelijke monumentenzorg,	☐	☐	☐	☐
- ondersteuning bij aanwijzingsprocedures i.k.v. Monumentenwet '88,	☐	☐	☐	☐
- vervanging van gemeente-ambtenaar bij ziekte,	☐	☐	☐	☐
- bepalen van de onderhoudssituatie van gemeentelijke monumenten.	☐	☐	☐	☐

27. Komt het aanbod van diensten van het Monumentenhuis overeen met uw behoefte aan ondersteuning?

- ja
 een beetje
 nee
 geen mening

28. Indien het aanbod van diensten van het Monumentenhuis niet of niet geheel overeenkomt met uw behoefte aan ondersteuning, kunt u dan zeggen welke dienst(en) u mist in het aanbod van het Monumentenhuis (op het gebied van de Monumentenzorg, archeologie, ruimtelijke ordening en/of welstand)?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

29. Welke verwachting heeft u van het functioneren van het Monumentenhuis in de toekomst?

- een zeer grote verwachting
- een grote verwachting
- noch een grote noch een kleine verwachting
- een kleine verwachting
- een zeer kleine verwachting
- geen mening

30. In welke mate denkt u in de toekomst gebruik te gaan maken van de diensten van het Monumentenhuis?

- in zeer grote mate
- in grote mate
- noch in grote noch in kleine mate
- in kleine mate
- in zeer kleine mate
- geen mening

31. Indien u gebruik gaat maken van de diensten van het Monumentenhuis in de toekomst, kunt u aangeven aan welke diensten u dan in eerste instantie denkt?

1
2
3

Indien u opmerkingen heeft, kunt u die hieronder weergeven:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Tot slot nog dit: Parallel aan het onderzoek naar het functioneren van het Monumentenhuis loopt er een onderzoek naar het functioneren van de Stichting Monumentenwacht Limburg. De volgende vragen gaan hierover?

32. *Bent u bekend met de werkzaamheden van de Monumentenwacht Limburg?*

- ja, ga naar vraag 33
- een beetje, ga naar vraag 33
- nee, einde enquête
- weet niet, einde enquête

33. *Heeft uw gemeente gebruik gemaakt van diensten van de Monumentenwacht (bijvoorbeeld in het kader van subsidie-aanvragen van monumenteneigenaren)?*

- ja
- nee
- weet niet

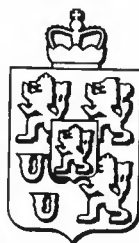
34. *Heeft uw gemeente behoefte aan dienstverlening van de Monumentenwacht?*

- ja
- nee
- weet niet

35. *Indien u behoefte heeft aan de diensten van de Monumentenwacht, kunt u aangeven aan welke diensten u dan in eerste instantie denkt?*

.....
.....
.....
.....

Bedankt voor uw medewerking.

Provincie
Limburg

Aan
Provinciale Bestuurscommissie
Welzijnsplanning Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VERZONDEN : 9 AUG. 1999

Hoofdgroep : Welzijn
Faxnr. : (043) 389 70 13
Ons kenmerk : 99/35323F
Bijlage(n) : -

Behandeld : T. Oberndorff
Doorkiesnr. : (043) 389 73 63
Uw kenmerk :
Maastricht : 17 augustus 1999

Onderwerp

Evaluatie stichting Monumentenhuis Limburg.

Hierbij vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Bij besluit I-699-1 d.d. 10 december 1996 hebben Provinciale Staten ingestemd met de herinrichting van de provinciale infrastructuur op het terrein van de monumentenzorg en de oprichting van de stichting Provinciaal Monumentenhuis Limburg.

Daarmee werden de volgende beleidsdoelen nagestreefd:

- a bundeling van particuliere monumentenorganisaties: LCM, Molenstichting Limburg, Stichting Limburgse Kastelen en de Stichting Monumentenwacht Limburg door samenvoeging van secretariaten en documentatie;
- b het incorporeren van activiteiten en taken van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg op provinciale schaal in het kader van het landelijke steunpuntenexperiment;
- c opbouw van expertise op provinciale schaal voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van hun taken in het decentrale monumentenbestel. Uitgaande van een bij de Limburgse gemeenten als grote tot zeer grote gekwalificeerde behoefte aan ondersteuning bij de uitvoering van hun taken op grond van de Monumentenwet 1988 en de aanverwante maatregelen van bestuur is er van provinciewege een afbouwend startsubsidie voor een periode van vier jaren verleend om het Monumentenhuis in de gelegenheid te stellen specifieke expertise op te bouwen en om de gemeenten diensten aan te bieden. Na deze periode van vier jaar dienen de kosten voor deze ondersteuning volledig door de gemeenten te worden gedragen.

AFD ONDERZOEK EN ONDERSTEUNING (WOS)

Ingekomen 20 - 8 - 99

No. 541

s.v.p. bij beantwoording
datum en kenmerk
vermelden

Bezoekadres
Limburglaan 10
Maastricht
Randwyck

Telefoon
(043) 389 99 99
Telefax
(043) 361 80 99

Postadres
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
Internetadres
www.limburg.nl

Bankrekening ING
67 94 11 372
Postrekening
1060741

Voor de onder a. en b. genoemde beleidsdoelen werd van provinciewege een structureel subsidie ad f 326.000,-- beschikbaar gesteld, een bedrag dat als volgt is samengesteld:

- f 78.500,-- overheveling provinciaal subsidie stichting Limburgse Kastelen;
- f 12.500,-- overheveling provinciaal subsidie Molenstichting Limburg;
- f 95.000,-- overheveling medewerker cultuurconservering Symbiose, gericht op de ondersteuning van de particuliere monumentenorganisaties;
- f 40.000,-- inbreng Rijksdienst voor de Monumentenzorg i.k.v. landelijke steunpuntenexperiment;
- f 100.000,-- nieuw beleid 1996 ten behoeve van servicefunctie monumentenzorg.

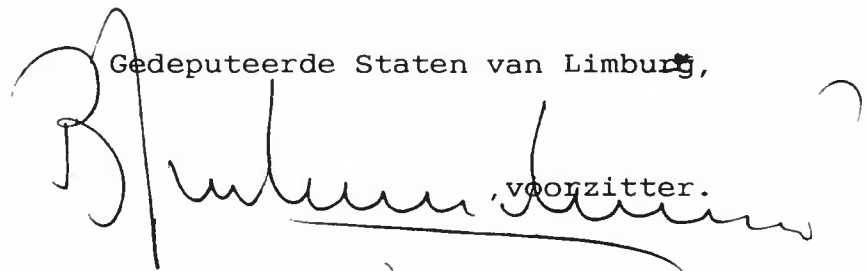

Ten behoeve van de stichting Limburgse Kastelen en de Molenstichting Limburg resteerden respectievelijk f 9.364,-- en f 33.855,-- provinciaal subsidie ten behoeve van hun bestuurs- en identiteitsgebonden activiteiten.

Voor het beleidsdoel onder c in het eerste jaar (1997) bedroeg het provinciaal startsubsidie f 225.000,--, in het tweede (1998) jaar f 175.000,--, in het derde jaar (1999) f 125.000,--, in het vierde jaar (2000) f 75.000,--.

Wij verzoeken u een aan voornoemde beleidsdoelen gerelateerd evaluatie-onderzoek uit te voeren, waar in het bijzonder wordt ingegaan op de vraag:

- a of er sprake is van een duidelijke meerwaarde als gevolg van de bundeling van de particuliere initiatieven en zo ja, waarin deze met name tot uiting komt;
- b naar de mate van tevredenheid van het particuliere initiatief c.q. de Rijksdienst voor de Monumentenzorg met de facilitering door het Monumentenhuis Limburg;
- c hoe de documentatiefunctie van het Monumentenhuis Limburg wordt ingevuld;
- d of de gewenste incorporatie van de activiteiten en taken van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg in de provincie aan de provinciale verwachtingen voldoet (zie in dit verband de recente evaluatie steunpuntennetwerk door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg);
- e of de in 1996 bij gemeenten geconstateerde behoefte aan ondersteuning bij de uitvoering van hun taken in het decentrale monumentenbestel is vertaald een evenredige toename van de behoefte aan dienstverlening door het Monumentenhuis aan betrokken gemeenten;
- f of de dienstverlening aan gemeenten uitsluitend dan wel in hoofdzaak betrekking heeft op de gemeentelijke taken in het decentrale monumentenbestel.

Wij verzoeken u om de rapportage ten aanzien van dit onderzoek in 1999 af te ronden, waarna de presentatie aan Provinciale Staten zo spoedig mogelijk daarna kan plaatsvinden. Met het oog op het voorziene bezoek van staatssecretaris Van der Ploeg in november 1999 aan het Monumentenhuis Limburg verzoeken wij u ons daaraan voorafgaand te informeren over uw voorlopige bevindingen inzake met name de onder d en e geformuleerde onderzoeksvragen.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

voorzitter.

griffier.